

JOON

Ih Raang Arah Ruurangese Ephangjatjih

Ruurangese tiit Joon ih raangha langla, Jisu ah mabah uh lathoonka Rangte Jengkhaap, “Hetee-wah mina eh hoon ra haano seng damdi waktong taha.” A leedap adi baat hali, Jisu ah thoomhoon kakhat jun ih seng khopi theng, Rangte sah, heh suh hanpiite loong ah ih lathoon roidong choh ah.

Ephangjat etheng ah langla lathoon theng Rangte Jengkhaap ah Jisu taang ni jeela, arah leedap ah phang weh eno Jisu ih paatjaajih reeta loong ah japtup hi, eno seng ih erah dowah ih jat hi Jisu ah seng khopi theng Rangte sah. Leedap ah weh eno jat hi mih paatjaajih ah mamah ih reeraangta. Arah leedap adi marah marah ni baat hali Jisu ah tuprum ano miloong ah ih mamah ih hanpi rumta, rukho loong ah ih taboichaatta. A leedaap asih ejom dowah ih asih sinat ni japtup hi, heh jootkhak rangja heliphante loong damdi mamah ih roomtongta, heh teewah tekja mamah etheng ah erah chaankot jengkhaap ah banbaat ih rumta. Leedaap ethoon ni baat ha, Jisu mamah ih jokhakta, mamah ih siiwiita, bangphak ni mamah ih rapbotta, adoleh ngaaksaat lidi heliphante loong damdi mamah ih chomuuta.

Minuh wasiit miwah damdi roomjup arah jappoot khiikkhi ah (8:1-11) maramarah leedap

ni kook hoom eha tiimnge liidi ehakdi raangta leedap adi takapta, maramarah leedap adi ah kap eha.

Joon ih adi lathoon theng roidong ah Jisu jun ih kot tiit ah baat ha, erah roidong ah amadi phangkoh hali eno Jisu juuba lampo, amiisak, nyia roidong ngeh ih thaangchaatte loong asuh koh ah. Joon ih chiilam laalam ni ju, phak-sat, rangwu, shaapriimte nyia hesaapsah adoleh anggut bang nyia hetiik loong ah tiim likhiik ah erah ah nyootbaat ha.

Hemong Dowa Jatjih

Ephangjatjih(1:1-18)

Juutemte Joon nyia Jisu liphante jaakhoh dowa loong ah (1:19-51)

Nokraat ni Jisu mootkaat (2:1—12:50)

Lithoon ni Jerusalem reeni Jisu mootkaat (13:1—19:42)

Teesu we ngaaksaat ano dongkhoom tiit (20:1-31)

Jengkhaap thoonjeng: Galili ni we dongkhoom tiit (21:1-25)

Roidong jengkhaap

¹ Mongrep maang dongsiitka di, Rangte Jengkhaap ah eje angta; heh Rangte damdi angta, eno Jengkhaap ah Rangte angta. ² Ephangdong dowa ih Jengkhaap ah Rangte damdi angta. ³ Rangte ih jirep ah heh jun ih dongsiitta; jaatrep dongsiitta dowa esiit taan uh heh jun ih ladongka

rah tajeeka. ⁴ Jengkhaap ah roidong choh lampo*
 angta, eno roidong erah ih mina raangtaan ih
 weephaak thukta. ⁵ Weephaak ah rangnak khoni
 phaakta, eno rangnak ih erah weephaak ah
 mabah uh tajen met siitta.

⁶ Rangte ih weephaak tiit ah mina suh baat
 thuksuh, mih wasiit Joon ngeh ih kongphaak
 kotte kaat thukta, ⁷ tiimnge liidi, heh tiitkhaap ah
 loongtang ih chaat rum ano hanpi toom ih rum
 ah. ⁸ Heh teewah bah amiisak di weephaak tah
 angta; weephaak tiit ah ba baatkaat taha. ⁹ Erah
 baatta langla amiisak weephaak ah angta, erah
 weephaak ah arah mongrep adi ra haano mina
 loongtang suh kaangtook koha.

¹⁰ Jengkhaap ah langla arah mongrep adi
 angta, arah mongrep ah Rangte ih heh mendi
 hoonta bah uh, arah mongrep dowa mina ih
 tasamjat rumta. ¹¹ Heh teewah deek akaan ni ra
 taha, erabah uh heh miloong ah ih heh jeng ah
 takap rumta. ¹² Enoothong, o mina ih heh jeng
 ah kap ih rum ano hanpi rumta, erah miloong ah
 Rangte suh asah eh hoon suh epun e ah. ¹³ Neng
 loong ah Rangte sah ih hoonta, mina hansi nuh
 awah nawa tup arah tah angta; Rangte ah neng
 loong raangtaan ih neng Wah eh hoonta.

¹⁴ Jengkhaap ah mina eh donghoonta eno
 minchan nyia amiisak pan angta, seng loong
 damdi roong songtong taha. Heh rangka ah
 seng ih tup eti, erah rangka ah Hewah jiin nawa
 Hesah heh luulu ang thoidi choha.

* **1:4** 1:4 Jengkhaap ah roidong choh lampo; adolehmarah
 dongsiitta erah Jengkhaap jun ih roidong eje angta. **1:6** 1:6
 Mat 3:1; Mk 1:4; Luk 3:1-2

¹⁵ Joon ih heh tiit baatta adoh erongrongwah ih riibaatta, “Arah tiit ah ngah ih amah kabaat rum taha, ‘Heh nga lidoh raaha, enoothong nga nang ih heh elong ang ah, tiimnge liidi ngah maang tup diidook heh eje angta.’ ”

¹⁶ Heh jiinni minchan ehan je thoidi loongtang suh romsetam koh hali, seng loong asuh esiit esiit suh romsetam koh hali. ¹⁷ Rangte ih Moses jun ih Hootthe kota, enoothong minchan nyia amiisak tiit ah Jisu Kristo jun ih koh hali. ¹⁸ Rangte ah oh ih uh tathaak tupka. Rangte reeni Hewah tooto ih tongla, Hesah asuh luulu ba jatthuk ha.

Juutemte Joon

(Mat 3:1-12; Mk 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Jerusalem dowah Jehudi ngoong awang loong ah ih romwah nyia Lewi nok hah marah marah loong ah Joon reeni kaat thuk rum ano, chengkaat thuk rumta, “An o anglu?”

²⁰ Joon ih neng suh ngaakbaat ah tah daanta, enoothong neng suh saasa ih dokbaat rumta, Heh ih baat rumta: <<Ngah Kristo tah angkang.>>

²¹ <<Eno bah, an ah o anglu?>> Neng ih ngaak chengta. <<An Elija tam ah?>>

“Tah angkang,” Joon ih ngaakbaat rumta.

“An Khowah tam anglu?”† Neng loong ah ih ngaakcheng rumta.

“Tah angkang,” Joon ih ngaakbaat rumta.

1:21 1:21 Hodb 18:15,18; Mal 4:5 † **1:21** 1:21 Khowah: O mina ih Kristo kaat tiit baanbaat kaatte warah

²² “Eno bah an ah o anglu baat he,” neng loong ah ih cheng rumta. “Seng daap kaatte loong asuh an o anglu erah tiit ah ngaakbaat wantheng. An teewah suh an ih tiimjih li hu?>>

²³ Khowah Isaia Jengkhaap ah baat ano ngaak jengta;

<<Phisang hah mong ni riila root ah langla ngah;

Teesu lengkhoom suh lamjun in ban tan an!>>

²⁴ Pharisi nok hah, ih kaat thukta kongphaak kotte, loong ah ih ²⁵ Joon suh cheng rumta,‡ <<An Kristo uh tah angko, Elija uh tah angko adoleh Khowah uh tah angko, eno bah juutem ah mamah ih temhu?>>

²⁶ Joon ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih ju nawa ih juutem rumhala, enoothong sengdung ni wasiit chapla ah sen ih tajatkan. ²⁷ Erah mih ah nga lih ni ra hala, enoothong ngah bah heh lakhoop adoleh heh lasong khook haattha uh taluikang.>>

²⁸ Arah tiit ah Bethani ni Joon ih Jordan ju saadongko ni juutemta erah di roongwaan rumta.

Rangte Saapsah

²⁹ Erah saalih adi Jisu heh taang ni wangha rah Joon ih japtup ano, liita, <<Rangte Saapsah ah arah, arah mongrep dowang rangdah saasiitte ah erah wang hala! ³⁰ Ngah roongwaan tahang adi arah warah tiit laangbo baat rum taha,

1:23 1:23 Isa 40:3 ‡ **1:25** 1:25 Kongphaak kotte marah Pharisi loong ih kaat thukta, erah langla; adolehNeng loong ah maradi Pharisi loong angta erah di kaat thuk rumta; neng.

ngah ih amah baat rum taha, 'Nga lidoh mih wasiit raaha, enoothong heh ngah nang ih elong, tiimnge liidi heh ngah maang tupdoh heh eje angta.' ³¹ Ngah ih heh o ang ah ngeh ih tah jattang, enoothong, heh ah Ijirel noksong ih toomjat rum ah ngeh ih juutem ra tahang.>>

³² Eno Joon ih heteewah tiitkhaap tiit baat rumta: <<Ngah ih Chiiala ah wotuupi likhiik rang nawa ra haano heh sakkhoh ni dangra ha rah tuptang. ³³ Erabah uh ngah ih tajattang heh o angla. Enoothong juutem kaat thuk tahang Rangte ah ih baat tahang, 'An ih Chiiala ra haano mih wasiit sak nah tong raaha rah japtup uh; Esa Chiiala nawa ih juutemte warah heh ang ah.' ³⁴ Ngah ih tup ehang," Joon ih liita, <<eno ngah ih baat rumhala Rangte Sah ah bah heh ju.>>

Jisu liphante loong phangdongta

³⁵ Erah saalih adi heliphante wanyi damdi Joon we toonchap adi, ³⁶ Jisu lengkhoom ah japtup ano liita. <<Rangte Saapsah ah the warah aleh!>>

³⁷ Heliphante wanyi ah ih Joon jeng ah japchaat nyu ano Jisu damdi roong kanyuuta. ³⁸ Jisu lekchap ih adi, nengnyi helilih ih kah arah japtup nyu ano cheng nyuuta, <<Set ih tiimjih jamsok hansih?>>

Nengnyi ih ngaakbaat nyuuta, <<An mani tonglu Rabbi?>> (Rabbi ah Hebrew lam ih <<Nyootte<< suh liiha)

³⁹ <<Sok raathaak hansih ba," heh ih ngaakbaat nyuuta. (Erah tokdi rangsa lup nanah angta.) Erah thoidi heh damdi roong kah nyu

ano heh mani songtongta rah japtup kanyuuta eno erah sa adi heh damdi naangjam nyuuta.

⁴⁰ Erah nyi dowasiit ah Simon Pitar no Andriu angta. ⁴¹ Erah damdam heh phoh Simon ah japtup ano baatta, <<Seknyi Misia chomui li tih.>> (Misia ah <<Kristo<< suh liiha) ⁴² Eno heh ih Simon ah Jisu taang ni siitwanta.

Jisu heh taangko sok ano liita, <<An Joon sah Simon, enoonthong an ah Sephas ngeh ih poonho.>> (Erah langla Pitar suh <<jong<< ngeh ih liita likhiik)

Jisu ih Philip nyia Nathanel poonta

⁴³ Erah saalih adi Jisu Galili ni kaat chungta. Heh ih Philip ah japtup ano baatta, <<Nga damdoh roongra ho!>> (⁴⁴ Philip ah Pitar nyia Andriu tongla hah, Betsaida nawa angta.)

⁴⁵ Philip ih Nathanel ah japtup ano heh suh baatta, <<Hootthe leedap ni Moses nyia khowah loong ih nep raangta ah seng ih japtup ehi. Heh langla Jisu, Najaret hadaang dowasiit Josep sah ah.>>

⁴⁶ <<Najaret nawa tiim bah uh ese thok nih eha?>> Nathanel ih chengta.

<<Raaho no sok uh," Philip ih ngaak baatta.

⁴⁷ Jisu ih Nathanel ah heh reeni kaat ah tup ano liita, <<Ijirel mina mi abah arah; heh tiim ni uh tathika!>>

⁴⁸ Nathanel ih heh suh chengta, An ih ngah mamah ih jat halang?>>

Jisu ih ngaak baatta, <<Philip ih maang poon ruudi phuksak bang lathong ni ang uh rah japtup taha.>>

49 <<Nyootte<< Nathanel ih ngaak baatta, <<an juuba Rangte Sah! An Ijirel Luuwang!>>

50 Jisu ih chengta, <<Phuksak bang lathong ni angtu adi japtup taha ngeh ih li kohaano tam hanpi halang? An ih erah tokkhodoh elong japtup uh!>> 51 Eno neng suh li rumta, <<Ngah ih amiisak tiit ah baat rumhala: Rangmong ah laangdaap adoh Rangsah loong ah Mina Sah reenah chookwang datkah ih lengkhoom arah japtup an.

2

Kana ni kuhoonta

1 Saanyi lidi Kana samnuthung ko Galili hah ni kuhoonta. Jisu nuh uh erah ni angta, 2 Jisu nyia heliphante loong ah nep kuhoon thengni poon rumta. 3 Kham ah thoonphe korum ano, heh nuh ih Jisu suh baatta, <<Neng jiinni kham ah takah jeeka.>>

4 Jisu ih liita, <<tiimjih etheng ah ngasuh nakbaat hang.>> <<Nga saapoot maang thokra.>>

5 Eno Jisu nuh ih neng laksuh loong asuh baatta, <<Heh ih tiim etheng baat han erah re anjoh.>>

6 Jehudi loong juusaakaat ah neng banlam angta, erah raangtaan ih jong tekpoh arok ah banthiin roh ih rumta, tekpoh esiit ni ju ah rooknyi rookjom piipa taan thosak theng angta.

7 Jisu ih heh laksuh loong asuh baatta, <<Arah tekpoh loong adoh joong ah meeke an.>> Neng loong ah ih hesiitsiit ih meeke rum kano, 8 Jisu

ih baat rumta. <<Bolam bah joong ah we ngaakke anno saroom phaksat sokboite warah asuh kokaat an.>> Heh laksuh loong ah ih ju ah phaksat sokboite warah asuh kokaat rumta,⁹ eno erah kham eh hoonta, erah warah ih thaakjok ih adi kham sumsum eta. Heh ih kham ah manawa angta erah tajatta, (enoothong, joongkeete loong ah ih ba jat eta); erah thoidi jaalah kapte warah poon ano ¹⁰ heh suh liita. <<Mirep ih kham eseethoon ah jaakhoh phe koha, eno wenwah loong ih phootjok taano, thaangne kham ah ppeekoh ah. Erabah uh amadi tuk ih kham eseethoon ah thokthiin hu!>>

¹¹ Jisu ih paatjaajih ah Kana hadaang Galili ni phang mokata, erah di hechaan hepahan ah jatthuk rumta, eno heliphante loong ah ih hanpi ih rumta.

¹² Erah lih adi Jisu nyia heh nuh, hephoh heno, erah damdi heh laksuh loong ah Kaparnam ni wang rum ano saajombaji tongwang rumta.

Jisu Rangteenook ni wangta

(Mat 21:12,13; Mk 11:15-17; Luk 19:45,46)

¹³ Khopi kuwaang lang nanah ang kano, Jisu Jerusalem ni kata. ¹⁴ Erah ni miwah loong ah Rangteenook ni luiamaan, saap, tokparu sangte nyia ngun lekte teebun ni thiin arah japtup kata.

¹⁵ Erah thoidi Jisu ih luiamaan nyia saap loong ah ruh nawa ih Rangteenok dow aphanbuta; ngun lekte teebun ah loonghaat ano jaan ngunsah loong ah wenhaat eta; ¹⁶ eno tokparu sangte loong asuh baatta, <<Adowa dokpi ih kaat an!

Sengwah nok ah thaangsang theng nak hoon an!
>> ¹⁷ Heliphante loong ah ih Rangteele ni emah ih raangha ah samthun rumta, <<O Rante, an nok suh mongmah lang ah nga ten ni weelu ah likhiik luula.>>

¹⁸ Jehudi ngoong awang loong ah ih ngaakwang rum haano Jisu suh cheng rumta, <<An ih emah jen re ang ngeh ih noisok suh an ih seng suh paatjaajih tiimjih jen noisok he?>>

¹⁹ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Arah Rangteenook ah thaak haat ih an, sa jom lidoh Nghah ih weengaak hoon ih ang.>>

²⁰ <<An ih sa jom doh weengaak hoon ih uh nih?>> Neng ih cheng rumta. <<Arah Rangteenook ah tomhoon suh rookbaji paang arok laakiita!>>

²¹ Enoothong Jisu ih Rangteenook tiit baatta ah heh sakpuh tiit baatta. ²² Erah raangtaan ih heh tek nawa ngaaksaat taadoh, erah jengta ah heliphante loong ih samthun ih rumta, eno neng ih Rangteele ni liiha ah nyia Jisu jengta rah hanpi ih rumta.

Jisu ih mina banlam jat eta

²³ Khopi Kuwaang haangdi Jisu Jerusalem ni angta doh, heh ih paatjaajih loong ah re kano mina hantek ih hanpi rumta. ²⁴ Enoothong Jisu ih neng tenthun ah jat ano heteewah neng suh talaalom rumta. ²⁵ Mina loong tiit ah heh suh mih ih baattheng ju tah angta, tiimnge liidi neng tenthun ah heh teewah ih jat ih rumta.

3

Jisu nyia Nikodimas

¹ Jehudi noksong phansiitte Nikodimas ngeh ih Pharisi mih wasiit angta. ² Pheesiit Jisu reeni wang ano li wangta, <<Chuupha, seng ih jat ehi an Rangte ih kaat thuk ho rah nyootte warah ah. Rangte heh damdoh lah angka bah an reelu paatjaajih loong ah o uh tajen reeka. ³ Jisu ih ngaakbaatta, “Ngah ih amiisak tiit ah baat hala; o uh weedop tup lah eka bah Rangte hasong ah mabah uh tachoh tupka ang ah.” *

⁴ “Mihak ah mamah ma we ngaak dongtup ah?” Nikodimas ih chengta. “Amiimi dobah heh nuh mong nah tami ngaak nopka eno dopnyi tami doptup ka!”

⁵ “Ngah ih amiisak tiit ah baat hala,” Jisu ih ngaakbaatta, “Ju nyia Chiiala nah latupka bah Rangte Hasong nah o uh tajen nop wangka. ⁶ Mina ah hansu ni henuh hewah ih dongtup ha; enoothong chiiala lam dobah Chiiala nawa ih tup ah. ⁷ Sen loong ah weedop tup jaatjaat etheng[†] ngeh ih baatrum kohaano nak paatja an. ⁸ Pong ah madi pongtheng ah erah di pongla; sen ih pong huuk ah ba chaat han, enoothong manawa pongwang hala nyia maako pong kala erah an ih tajatko. Erah raangtaan ih o mina Chiiala nawa ih tup ha mirep erah likhiik ang ah.”

⁹ “Emah mamah mi ang ah?” Nikodimas ih chengta.

* **3:3** 3:3 weedop tup; adoleh rangmong nawa ih † **3:7** 3:7 weedop tup; or rangmong nawa ih.

¹⁰ Jisu ih ngaakbaatta. “Ijirel ni nyootte elong laangma ang uh, eno an ih erah tanih jatko?

¹¹ Ngah ih amiisak tiit ah baat hala: Seng ih marah jat hi erah jengli nyia marah tup hi erah ah baat hi, erabah uh sen loong ah ih o ih uh seng jengkhaap ah tathang kan. ¹² Arah mongrep dow jaatrep tiit baat rumhala ah sen ih tahanpi ri; eno, Rangmong hasong tiit baat rumhala tang ah, mamah ma ih hanpi an? ¹³ Eno rangmong ni wasiit taan uh maang thaak wangka, rangmong nawa ra taha Mina Sah ah luulu ba.”[‡]

¹⁴ Phisaang hani Moses ih jaanmeen nawa hoon arah pu ah thong ni toonbotta, erah likhiik ih Mina Sah ah toonbot jaatjaat ih ah, ¹⁵ tiimnge liidi o mina ih heh hanpi ah erah mih rah ih lathoon roidong ah choh ah. ¹⁶ Rangte ih mongrep ah erah than ih minchanha Hesah wasiit luulu ah thoonkota, tiimnge liidi o mina ih heh hanpi ah erah tatiika erah nang ebah lathoon roidong ah ba choh ah. ¹⁷ Rangte ih Hesah ah arah mongrep dandeete tadaap jataha, erah nang ih khopui pang suh daapkaat taha.

¹⁸ O mina ih Hesah ah hanpiiha erah tadande ka ang ah; enoothong o mina ih lahanpiika erabah jen dande eta, tiimnge liidi heh ih Rangte Sah heh luulu ah tahanpiika. ¹⁹ Dande ah emamah ih dande kaat ah; weephaak ah mongrep ni phaak e ra hala, enoothong mina loong ah ih weephaak nang ih laamang asuh ese choha, tiimnge liidi neng reeraang ah ethih. ²⁰ O mina ethih mokala erah mih ah ih weephaak ah

[‡] **3:13** 3:13 Kook hoom eha hewet 21 dowah ih soktheng. **3:14**
3:14 Erok 21:9

echiik eha eno weephaak ni tawangra, tiimnge liidi neng ethih reeraang loong ah noisok suh tanook rumka. ²¹ Enoothong o mina ih amiisak moot ah mokala erah loong ah ba weephaak adoh thok haano heh reeraangta ah Rangte jeng chaatchaat ih reeta ngeh ih weephaak ah ih noisok rum ah.

Jisu nyia Joon

²² Erah lilih, Jisu nyia heliphante loong ah Judia hadaang ko ih karumta, erah ni Jisu neng damdi chomroe saapoot roongtong ano juutem thuk rumta. ²³ Aenon ni ju ah hantek ang kano, Joon ih uh erah hah ni juutem rumta, erah hah ah Salim dowah ih haloh tah angta. Miloong ah heh reeni karumta, eno Joon ih ju ah tem ih rumta. (²⁴ Erah langla Joon phaatak ni maangsak kaadi.)

²⁵ Joon liphante loong dowah mararah ah Jehudi damdi neng banlam juusaakaat thoidi daanmui§ rumta. ²⁶ Erah thoidi Joon reeni wangrum ano liiwang rumta, <<Nyootte, Jordan ju saadongko adi an damdi angta wah ah dokthun thaak uh, an ih kabaattu warah ah? Heh ih amadi juutem rumha, eno loongtang heh reeni karumla!>>

²⁷ Joon ih ngaakbaat rumta, <<O suh uh Rangte ih lakoka bah tiim uh tachoka. ²⁸ Ngah ih baatrum taha nga haaki ah sen loong ah, 'Ngah Kristo tah angkang, enoonthong heh ngah ni ngah ban kaat thuk halang.' ²⁹ Jaaro suh nookte jaalah ah heteenuh kapte jaaro ah raangtaan ih; eno

3:24 3:24 Mat 14:3; Mk 6:17; Luk 3:19-20 § **3:25** 3:25 Jehudi; mararah le ni mararah Jehudi **3:28** 3:28 Jn 1:20

jaalah kapte warah reeni chapla joonte loong ah heh root ah japchaat rum ano eroon ela. Nga tenroon ah emamah ih ang ah. ³⁰ Jisu ah nga nang ih elong jaatjaat ang ah ngah ehin.>>

Rang nawa heh ra taha

³¹ O khothung nawa ra hala ah loongtang nang ih elongthoon. O arah hah nawa dongla erabah arah hah raangtaan eno heh ih bah arah hatoh hadaang tiit baat ah, enoonthong o rangmong nawa ra hala erabah loongtang nang ih echoong ni. ³² Heh ih tiimjaat tupta nyia chaatta ah baat ha, erabah uh heh tiitkhaap ah o ih uh takapka. ³³ Enoonthong o ih heh tiitkhaap ah kap eha erah dowah ih jattheng Rangte ah amiisak ju. ³⁴ Rangte ih marah wasiit daapjah hala heh Rangte jeng jengla, tiimnge liidi heh suh Rangte ih Chiiala thoontang koha. ³⁵ Hewah ih Hesah ah rapne ih minchan thoidi jirep ah heh chaan hepahan khui ni thiinkoha. ³⁶ O ih Hesah ah hanpi eha erah taang ni lathoon roidong ah jeela; Hesah jeng laboichaatte loong asuh bah roidong tajeeka, erah nang ebah Rangte tenkhat khui nah cham ah.

4

Jisu nyia Samariate minuh nusiit

¹ Joon liphante loong nang ih Jisu ih juutem ehan japtem rum arah Pharisi loong ih japchaat rumta. (² Amimiidi bah, Jisu heteewah ih wasiit taan uh tatem rumta; heliphante loong ih luulu juutem rumta.) ³ Eno Jisu ih erah baatmui rumta

ah japchaat ano Judia nawa doksoon ano Galili ni ngaak wangta; ⁴ heh wang ih adoh Samaria lam ih wangte jaatjaat angta.

⁵ Heh Samaria ni Sikar samnuh adi wang taha, erah hah ah Jaakob ih heh sah Josep suh kota phek dowah ih haloh tah angta. ⁶ Jaakob naatbeng ah erah di angta, eno enaang ih ano Jisu lam ni erah re adi naangtongta. Erah tokdi rangnithung angta.

⁷ Samariate minuh nusiit ju khoot wang kohaano, Jisu ih baatta, <<Ngah suh ju ah jok thuk weehang.>> (⁸ Heliphante loong ah erah pootdi samnuh ni phaksat jamriik karumta.)

⁹ Minuh rah ih ngaak liita, <<An Jehudi nok hah, ngah ah Samaria nok hah —eno an ih nga jiin nawa joong mamah mi sujok hang?>> (Jehudi loong ah ih Samariate ih maak ha huuikhaak ah tami room maakka)*

¹⁰ Jisu ih liita, “Rangte ih tiimjaat koha erah ah jat ubah nyia an jiin nawa joong sukjokte warah jattu bah, an ih suk ih thengtu, eno heh ih an suh roidong ju ah kottheng taho.>>

¹¹ Minuh ah ih liita, <<Chuupha,” <<an jiinni joongpi theng uh amuh, eno naatbeng ah uh echoong dook. An ih erah roidong ju ah manawa ma choh uh? ¹² Arah naatbeng ah sengte sengwah Jaakob ih kohe rah; helui hemaan, heh sah loong nyia heteewah ih arah jok dowah.

4:5 4:5 Rangph 33:19; Jos 24:32 **4:9** 4:9 Ijr 4:1-5; Neh 4:1,2

* **4:9** 4:9 Samaria nok hah ih maak ha lookkep ah Jehudi nok hah ih tah room maakka; adoleh Jehudi nok hah loong ah Samaria nok hah damdi waan bot tah pa waanka

Jaakob nang ih elong ngeh nakmok thun uh, emah nih mokthun hu?>>

¹³ Jisu ih erah nuh asuh liita, <<O ih arah ju ah jok ah heh joongle ih we le e ah, ¹⁴ enoonthong ngah ih koh angrah ju ah jok abah mabah uh joongle ih takah we leeka . Ngah ih koh angrah ju abah heh roidong juumik eh hoon ah eno erah juumik rah ih roidong ju ah koh ano lathoon roidong ah koh ah.>>

¹⁵ <<Chuupha<< minuh rah ih liita, <<erah joong ah ngasuh kohang! Enooba ngah joongle ih mabah uh takah leekang, arah doh joong khoot uh takah raarang ang ah.>>

¹⁶ Jisu ih baatta, <<An miwah poonkah uh,” eno <<ngaakwang ho.>>

¹⁷ <<Nga miwah tajeeka,” erah nuh rah ih ngaak baatta.

Jisu ih ngaak liita, <<An miwah amuh liihu ah an punjeng elu. ¹⁸ Amadi tuk ih wabangnga suh nooklu, eno amadi o damdi tonglu erah uh amiisak di an miwah tah angka. An ih amiitiit ah ju baat halang.>>

¹⁹ <<Chuupha ngah ih jat ih hala, an khawah,” minuh ah ih ngaak liita. ²⁰ Sengwih sengte Samaria nok hah loong ah ih arah kong adi Rangte kah soomtu rumta, enoonthong Jehudi sen loong ah ih seng subah Jerusalem hah nah soomtu theng ngeh liihan.>>

²¹ Jisu ih erah nuh asuh baatta, <<An ih nga jeng ah hanpi hang, saapoot jaasiit thok eha mina loong ah ih Jerusalem nah adoleh arah kong adoh Hewah rang lasoom thang ih tong rum arah ah. ²² Samriate sen loong ah ih o

rangsoom han amiimi tajatkan; enoothong seng Jehudi nok hah ih bah jat ehi o rangsoom hi erah ah, tiimnge liidi khopiroidong ah Jehudi nawa ra hala. ²³ Enoothong saapoot thok eha amadi jen thok e hala, tiimtok doh mina loong ah ih Rangte Chiiala chaan nawa ih Hewah ah amiisak di mamah ah erah likhiik ih phoongpha adoh, heh ih mamah ih thunha erah tenthun jun ih phoongpha ah. ²⁴ Rangte ah Chiiala, eno mina loong ah ih Chiiala jun ebah heh mamah ah erah likhiik ih somtu rum ah.”

²⁵ Minuh ah ih Jisu suh baatta, <<Ngah ih jat ehang Kristo ah erak eha, eno Heh raaha doh, jirep ah baat ehe.>>

²⁶ Jisu ih ngaak baatta, <<Erah liihu ah ngah hanih, amadi an damdi o waan hala warah ah.>>

²⁷ Erah pootdi Jisu liphante loong ah ngaak-wang e rum taha, eno minuh damdi roongwaan ah japtup rum ano rapne ih paatja rumta. Enoothong neng loong dow a o ih uh minuh asuh tali rumta, <<an ih tiimjih jamhu ngeh ih uh tali rumta?>> Adoleh Jisu suh uh tacheng rumta, <<an arah nuh ah damdi tiimnge roongwaan lu ngeh ah?>>

²⁸ Eno minuh rah ih heh joong khoort tek ah thinhaat ano samnuh ni ngaak wangta, eno erah dow a miloong asuh baatwan rumta, ²⁹ <<Nga roidong di jirep reeraang tang erah dok baat halang mih ah sok ra thaak han. Heh Kristo ah ma angja oh?>> ³⁰ Erah thoidi erah samnuh dow a dokkhoom rum ano Jisu jiinni karumta.

³¹ Erah saapoot adi hehlyphante loong ah ih Jisu lasih joh rumta, <<Nyootte, tiim ah tiim phaksah uh!>>

³² Enoothong Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Nga jiinni phaksat theng eje eno sen ih erah tiit ah tajatkan.>>

³³ Erah thoidi heliphante loong ah neng jaachi ni phang chengmui rumta, <<Heh suh o ih bah uh phaksat pi tam ih kaat rum taha?>>

³⁴ Jisu ih li rumta, <<nga phaksat ah langla nga daapkaatte warah ih mootkaat baat halang ah thoon pakna reeraang theng nyia boichaatheng.>> ³⁵ Sen tiitthaak ni eje, 'Chamkhan suh la baji tongla.' Enoothong ngah ih baat rumhala, phék ah rapniine ih sok an; chamloong ah amadi khan esuh jen men ela! ³⁶ O mina ih chamkhanha erah suh kot eha nyia lathoonka roidong cham ah lomkhan thuk ha; erah thoidoh o ih wenha nyia o ih khanha nengnyi eroom ih tenroon ang ah. ³⁷ Tiitthaak ah amiisak, 'Wasiit ih wen eha, wasiit ah ih khan eha.' ³⁸ Sen loong marah phék adi tamoh katan erah dowah kaat thuk rumhala; erah di wahoh mokata, eno neng mokata dowah sen ih dakchoh an.>>

³⁹ Erah samthung adi songtongte Samariate hantek ih minuh ah ih baatrum kano Jisu ah hanpi ih rumta, <<Ngah reeraang tang jirep ah dokbaat tahang.>> ⁴⁰ Eno Samariate loong ah Jisu taang ni wangrum haano, neng damdoh roongtong suh heh lasih jorumta, eno erah ni Jisu ah saanyi tongthiinta.

⁴¹ Heh tiitkhaap ah chaat rum ano hantek ih we boot hanpi rumta, ⁴² eno minuh asuh li rumta, <<Seng ih hanpi ehi, an jeng chaat raang ih tahanpiike, enoothong seng teeteewah ih heh jeng ah chaat enooba hanpi hi, seng ih jat ehi amiisak heh ah mongrep puipangte.>>

Jisu ih saahaap sah deesiitta

⁴³ Erah ni saanyi tongthiin ano Jisu Galili ni dokkhoom wangta. ⁴⁴ Jisu heh teeteewah ih baatta, <<Khowah loong ah nengdeek nengkaan ni tachoom joka.>> ⁴⁵ Jisu Galili ni thok adi, erah dowa miloong ah ih jengse banra rumta, tiimnge liidi Khopi Kuwaang adi neng loong ah Jerusalem ni karumta adoh kuwaang adi jaatrep reeraangta loong ah neng ih japtup ih rumta.

⁴⁶ Eno Jisu ah Galili hah Kaana samthung adi ngaakwangta, maradi heh ih joong ah kham eh lek hoonthukta hah adi ah. Erah ni apit ni mootte saahaap wasiit angta eno heh sah ah langkoleh Keparnam ni khoisat angta. ⁴⁷ Judia nawa Galili ni Jisu kaat ah japchaat ano erah warah Jisu jiinni wangta, eno heh sah khoisat deesiit Keparnam nah kaat weetheng ngeh ih baat wanta, erah sah ah tek nanah ih satta. ⁴⁸ Jisu ih heh suh baatta, “Sen ih paatjaajih latup kanbah o ih uh tahanpi kan”

⁴⁹ “Chuupha,” saahaap ih ngaak baatta, “Nga sah maangti kaadoh wakra weeho.”

⁵⁰ Jisu ih heh suh baatta, <<Kah uh, an sah ething ang ah!>>

4:44 4:44: Mat 13:57; Mk 6:4; Luk 4:24 **4:45** 4:45 Jn 2:23

4:46 4:46 Jn 2:1-11

Erah warah ih Jisu jengkhaap ah hanpi ano kata. ⁵¹ Heh nok ni ngaak kah adi heh laksuh loong ah lamni chomui rum ano baat rumta, <<An sah bah ese joh, thingtong e ah!>>

⁵² Heh ih cheng rumta tiim saapoot di heh sah ah deeta, eno ngaakbaat rumta. <<Miinnyah rangnithung lidi saapak esiit di heh khoisat ah deeta.>>

⁵³ Eno hewah ah ih erah saapoot adi Jesu ih <<An sah ah ething<< ngeh ih baatta rah dokthunta. Erah thoidi neng jaatang changtom ih hanpi rumta.

⁵⁴ Judia nawa Galili ni kaat lidi Jisu ih epaat-jaajih reeraang ah taknyi noisokta.

5

Juutum ni khoisat deeta

¹ Erah lih adi, Jisu Jerusalem ni kuwaang raangtaan ih wangta. ² Jerusalem ni Saap Paakaawan reeni juutum* esiit je ah erah di taapbulaang bangnga angta; Hebrew jengdi erah suh Bethjatha† liiha. ³ Erah taapbulaang khui adi khoisatte hantek jupthiin rumta erah di edook, ekoong, nyia huuimu‡ nang angta. ⁴ Neng loong ah juutum lengphui ah bansok rumta, erah juutum ah Teesu rangsah ah kah ano ju ah

* **5:2** 5:2 Saap Pakaawan reeni juutumadolehSaap Juutum reeni

† **5:2** 5:2 Mararah le ni Bethesda liiha ‡ **5:3** 5:3 Mararah hewet ni 3-4 ah wakraang ha: Neng loong ah ih juutum lengphui ah kabansok rumta, 4 tiimnge liidi Teesu rangsah ah kah ano ju ah kalengphui thukta. Ju ah lengphui kano khoisatte o jakhoh juutum adi temkata, tiim khoisat ang ah bah uh erah minah ah kadeeta.

kalengphui thukta, o mina tiimjaat khoisat ang abah uh erah juutum lengphui adi o jaakhoh temkata erah kadeeta. ⁵ Erah di mih wasiit rookjom pang asat sat arah angta. ⁶ Jisu ih erah di loongjupta mih ah japtup ano, sa hantek satla ngeh ih jat eta; erah thoidi chengta, <<An de esuh enook nih ih lu?>>

⁷ Khoisatte ah ih ngaakbaatta, <<Chuupha, juutum ah lengphui adi nga datthiin kaatte o uh takajeeka; erah tokdi nopwang taatchung leh, jaakhoh wahoh kanop wang ah.>>

⁸ Jisu ih heh suh liita, <<toonchap uh, an dam ah toonpi uno, khoom uh.>> ⁹ Erah baat kano erah mih ah lakdamdam ih deeta; heh dam ah toonpi ano phang toonkhoomta.

Erah sa ah Jehudi naangtongsa ja angta, ¹⁰ erah thoidi Jehudi ngoong awang loong ih khoisat deeta warah suh li rumta, <<Chiinnyah Jehudi naangtongsa, erah raangtaan ih an dam toonpi ah seng hootthe jun ih tapunka.>>

¹¹ Heh ih ngaakbaat rumta, <<Nga khoisat deesiitte warah ih dam ah toonpi thuk hangno khoom thuk tahang.>>

¹² Neng ih chengta, <<An suh emah re thukte ah o ah?>>

¹³ Enoothong khoisat deeta warah ih Jisu ah o angta ah tajatta, erah di mih hantek angkano, Jisu ah erah dowa doksoon ih kata.

¹⁴ Lini, Jisu ih erah mih ah Rangteenook ni japtup ano baatta, <<Boichaah uh, amadi an khoisat ah de etu; erah raangtaan ih rangdajih

lakah reetheng erah khodoh ethih phomok cham uh.>>

¹⁵ Eno erah mih ah doksoon kah ano Jehudi ngoong awang loong asuh baatkaat rumta heh khoisat deesiitte ah Jisu angta ngeh ah. ¹⁶ Erah thoidi Jehudi naangtongsa di deesiit kano, Jehudi loong ah ih Jisu ah phang siikhaam rumta. ¹⁷ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Seng Wah ah saarookwet ih mokala, eno Ngah uh emamah ih mokah ang.>>

¹⁸ Heh jengkhaap ah ih Jehudi ngoong awang loong ah heh tek haat suh ehanhan ih samthun thuk rumta; naangtongsa hootthe luulu lathet hoom, Rangte asuh seng Wah ngeh ih li ano Rangte ah heteawah thanthan ih samthunha.

Hesah chaanphaan

¹⁹ Erah thoidi Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih amiisak baat rumhala; Hesah ah heh thungthung ih tiim uh tami reeka; Hewah tiim mokala erah sok ano reela. Hewah tiim reela, Hesah uh erah re ah. ²⁰ Tiimnge liidi Hewah ih Hesah ah rapne ih minchanha eno heh tiimjih mokala erah ah noisok ha. Arah nang ih elong mootkaatjih uh noisok ih ah, eno sen loong erah suh paatja e an. ²¹ Hewah ih tek nawa ngaaksaat thuk ano roidong koha, erah likhiik ih Hesah ih uh o suh kotthung ah erah suh roidong koh ah. ²² Adoleh Hewah ih wasiit taan uh tadande ka. Hesah suh jen dande ih thuk ha, ²³ tiimnge liidi Hesah ah Hewah likhiik ih toom choomjoh rum ah ngeh ah. O ih Hesah lasoomtu ka heh daapkaatte Hewah rah uh tasoomtu ka.

24 <<Ngah ih amiisak baat rumhala; o mina ih nga jeng boichaata ano nga daapkaatte ah hanpi ha erah mina taang ni lathoonka roidong ah je ah. Heh abah tadande ka ang ah, heh tek lam dow a roidong ko jen nopwang eta. 25 Ngah ih amiisak baat rumhala; saapoot ah thok e hala—jenthok ih taha—tekte loong ah ih Rangte Sah root japchaat adoh, boichaatte loong ah ih roidong choh ah. 26 Hewah heteteewah ah, roidong lampo angla likhiik, Hesah rah uh erah likhiikkhiik roidong lampo. 27 Eno Hesah asuh mi dande esuh chaan aphaan ah koha, tiimnge liidi heh ah Mina Sah. 28 Arah suh nak paatja an; tekte loong ah ih heh root boichaata saapoot ah ethok ehala 29 eno neng loong ah mangbeng nawa dokkhoom eha; oh jaase ih mokata erah loong ah ngaaksaat ano ething tong ah, eno o ethih mokata erabah ngaaksaat ih adoh dut haat ih ah.

Jisu haaki loong

30 <<Nga chaan nawa ih ngah ih tiim uh tajen reekang; Rangte ih baat halang jun ih ba dande hang, erah raangtaan ih ngah ih dande hang ah epun ang ah, tiimnge liidi nga tenthun nawa ih tareekang, enoothong nga daapkaatte warah ih tiim thun ha erah mootkaatte .

31 <<Mih suh nga teewah tiit ah mok-baat angbah, ngah ih marah baat hang erah elang ekah ngeh ih mih ih takapka ang ah. 32 Enoothong nga tiit baatte wahoh eje, eno ngah ih jat ehang nga tiit marah heh ih baat ha erah

amiisak tiit ah baat ha. ³³ Sen ih Joon reeni heh jeng boichaat suh mih daap wantan, eno Joon ih ami tiit ah baatta. ³⁴ Ngah mina dowah haaki eje jaatjaat angheng ngeh ih taliikang; arah jenglang abah sen khoh toompui an ngeh ih jenglang. ³⁵ Joon ah weetook phaakjaaja ih lu arah likhiik, eno sen loong ah heh weephaak asuh pootsiit eroon etan. ³⁶ Enoothong Joon ih haaki kotahan nang ih nga teeteewah ih haaki korumhala ah elong; ngah ih tiimjih mokalang, erah seng Wah ih mootkaat thuk halang, erah mokalang loong ah jun ih nga ah seng Wah ih kaatthuk halang ngeh ih jatthuk rumhala. ³⁷ Eno nga daapkaatte, seng Wah ih uh, nga teewah tiit ah ju jatthuk halan. Sen ih heh root uh maang taat chaatkan nyia hethe hekhoh uh maang thaak tupkan, ³⁸ eno heh tiitkhaap uh sen ten ni tathiin kan, tiimnge liidi heh daapkaatte warah ah tahanpi kan. ³⁹ Sen ih Rangteele ah wet ehan, sen ih mokthun han erah doh lathoonka roidong ah choh e ih ngeh ah. Eno Rangteele adi nga tiit baat ha! ⁴⁰ Rah bah uh lathoonka roidong chosuh nga reeni wangsuh o uh tanook kan.

⁴¹ <<Ngah ih mina ih phoongpha tajamkang. ⁴² Enoothong sen tiimjaat mina ah ngah ih jat ih rumhala, eno ngah ih jat ih rumhala sen ten ni Rangte minchan ah taje kan. ⁴³ Seng Wah chaan ah kap angno ra halang, enoothong sen ih nga jeng ah tathang kan; erah thaknang eh, marah marah heh chaan nawa ih ra hala, erah jeng ah ba thang han. ⁴⁴ Sen ih sen jaachi ni phoongpha

mui ah jamhan, enoothong Rangte taangnawa ra hala esiit luulu ah ih toom gu hang ngeh ih tasamthun kan; erah raangtaan ih sen ih mamah ma ih hanpi he?

⁴⁵ Nakmok thun an, seng Wah suh ngah ih sen tiit thetbaatte ngeh ah. Sen thetbaatte abah, sen ih tuumaang han, Moses ah ba ang ah. ⁴⁶ Sen ih Moses ah amiisak ih hanpi tanbah, sen ih ngah uh hanpi etheng ang tahe, tiimnge liidi Moses ih nga tiit ah raangta. ⁴⁷ Enoothong heh ih tiim raangta erah lahanpi phiino, Ngah ih liihang ah batang ah mamah ma ih hanpi an?>>

6

*Jisu ih haajaat bangnga suh phaksat thukta
(Mat 14:13-21; Mk 6:30-44; Luk 9:10-17)*

¹ Arah lidi, Jisu Galili Juusitum ah daansoon kata (erah suh, Taiberia Juusitum ngeh uh men eha). ² Khoisatte loong ah epaatja etheng ih deesiitta ah tuprum ano miloong ah helilih ih phankhoom rumta. ³ Jisu kong adi duuwaang ano heliphante loong ah damdi roongtong wangta. ⁴ Khopi Kuwaang saapoot ah thok ih taha. ⁵ Jisu ih miloong ah jamsok adi hantek heh reeni wang arah japtupta, erah thoidi Philip suh chengta, <<Aathan mina suh kotsuh manawa phaksat choh reh ih?>> (⁶ Heh ih Philip suh thamtham ih thaak chengta; amiidi baleh heh ih tiim etheng erah jat eta.)

⁷ Philip ih ngaakbaatta, “Baanlo ah loongtang ih cheeru phak raangtaan ih botseh, chaanyi nang ih ehan ngunkholok* ih ba lui reh ah.>>

⁸ Heliphante changdowa wahoh, Andriu, ngeh ih Simon Pitar no angta ah ih liita, ⁹ <<Adi miwasah wasiit je ah, heh taang ni wong nawa hoon arah baanlo bangnga je ah erah damdi nyasi enyi. Enoothong erah than mina suh tabaam luika.>>

¹⁰ <<Miloong ah tongthuk an,” Jisu ih baat rumta. (Erah di naam nang angta.) Erah thoidi miloong ah tong rumta; erah di miwah rooproop ih haajaat bangnga ang rumta. ¹¹ Jisu ih baanlo ah toonpi ano, Rangte suh lakookmi liita, eno erah di tongte loong asuh pheekokaat thuk rumta. Nyasi ah uh emamah ih pheekoh rumta, eno neng ih mathan ih phaksah ah erah than ih korumta. ¹² Neng wok ah phoot phaksah rum ano, heliphante loong asuh baatta, <<baanlo chep dakla loong ah khoontoon ih an; amasah uh lathaaja theng.>> ¹³ Baanlo bangnga dow a miloong ah ih dakphakta ah asih hongnyi ni lomtoon rumta.

¹⁴ Jisu ih epaatjaajih reeta ah tuprum ano, miloong ah ih liita, “Mongrep ni kaatte Khawah† abah amiisak di heh ju!>> ¹⁵ Jisu ih jat eta miloong ah wangrum haano neng Luuwang laat anghuk suh jowang rumha ngeh ah; erah raangtaan ih Jisu heluulu kong ko soonwangta.

* **6:7** 6:7 ngunkholokngunkholok ah langla mina loong ah ih saasiit lakbi thaang kaniik rumta (Mat 20:2 doh sok an) † **6:14** 6:14 Khawah: 1:21 adoh sok an

Jisu ju khoni khoomta
(*Mat 14:2-33; Mk 6:45-52*)

¹⁶ Rangja ang kano, Jisu liphante loong ah juusitum ko ih karumta, ¹⁷ eno khoonkhu adi duukah rum ano, juusitum lam ih Kaparnam ko ih daansoon wang rumta. Rang jennak ih adi uh, Jisu neng taang ni tangaak ra taha. ¹⁸ Neng taangko pong ah rapne ih pong ano ju ah rapne ih mootmotta. ¹⁹ Heliphante loong ah meejombaji taan daanjop rum adi, Jisu ju khoni khoom arah japtup rumta, heh khoonkhu ko ih ra taha eno neng loong ah echo ih rumta. ²⁰ <<Nakcho an," Jisu ih baat rumta, <<Ngah hanih!>> ²¹ Erah lih adi khoonkhu ni toonhui rumta, eno neng kaat theng ko ih juukaang ni khoonkhu ah seek ih thoksoon kata.

Miloong ah ih Jisu matjam rumta

²² Erah saalih adi juusitum saangko dowo miloong ah ih dokthun rumta erah di khoonkhu ah esiit luulu ka ang ah ngeh ah. Neng ih jat eta Jisu heliphante loong ah damdi erah di takata, enoonthong Jisu ah thiinhaat rum ano neng luulu karumta. ²³ Taiberia dowo, khoonkhu ehoh loong ah, juukaang ni raarum taha maradi Teesu Jisu ih lakookmi li ano baanlo pheekoh rumta re adi ah. ²⁴ Miloong ah ih, Jisu nyia helihphante loong ah, erah di lajaptup rum kaano Kaparnam ko wangte khoonkhu adi duuwang rum ano tumjam wang rumta.

Jisu ah roidong baanlo

²⁵ Mina loong ah ih Jisu ah juusitum saangko japtup rum ano li rumta, <<Nyootte, an aradi mabah ra taho?>>

²⁶ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih sen loong asuh amiisak ih baat rumhala; ngah ih jat ehang sen loong ah ih baanlo ah sen wok laanphoot roh ih phak anno jam hali, paatjaajih reelang ah jat anno tah angka. ²⁷ Ethet ela phaksat raangtaan ih nak mokah an; erah nang ebah, lathoonka roidong phaksat raang ih mokah an, eno erah langla Mina Sah rah ih kohan, tiimnge liidi, Rangte Hewah ih heh mendi sin hoon thiinta.>>

²⁸ Erah thoidi neng ih cheng rumta, <<Rangte ih seng suh reethuk suh liiha jun ih tiimjih jen re ih?>>

²⁹ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Rangte ih sen suh tiimre thukjih ah langla heh ih wasiit kaat thuk hala ah hanpi an.

³⁰ Neng loong ah ih ngaakbaatta, <<Seng ih hanpi suh an ih paatjaajih tiimjih noisok he? An tiimjih re uh? ³¹ Phisaang hah ni sengte sengwah loong ih manna phakta, erah Rangteele ni liiha likhiik, 'Neng loong asuh rangmong nawa Heh ih baanlo phakthuk rumta.' "

³² "Ngah ih amiisak baat rumhala," Jisu ih baat rumta, <<Moses ih tiimjih koh tahan erah rangmong nawa‡ baanlo tah angta; rangmong nawa amiisak baanlo kottte abah seng Wah.

³³ Rangte ih koha baanlo ah langla o rangmong

6:31 6:31 Hpkt 16:4,15; Rsb 78:24 ‡ **6:32** 6:32 Moses ih tiimjih koh tahan erah rangmong nawa tah angta; adoleh erah kootte warah Moses tah angta.

nawa ra hala erah, eno mongrep mina suh roidong koha.>>

³⁴ “Chuupha,” miloong ah ih surumta, “Arah baanlo ah saarookwet kohe.”

³⁵ “Roidong baanlo ah Ngah,” Jisu ih baat rumta. “O mina nga taang ni wang hala heh mabah uh ram ih tatiika; o mina ih ngah hanpi halang erah mih ah mabah uh joongle ih taleeka.

³⁶ Ngah ih, baat rumhala sen ih tup ih he bah uh tahanpi kan. ³⁷ O mina seng Wah ih ngasuh kohalang ah nga taangnah wangha. Nga taang ni thokte ah o uh taphanhaat kang, ³⁸ tiimnge liidi ngah rangmong nawa nga tenthun jun ih reesuh tara tahang enoonthong ngah o ih daapkaat halang erah tenthun jun ih re suh ra tahang. ³⁹ Eno nga daapkaatte tenthun ah langla ngasuh o koh halang erah loong ah ngah ih lamat haat theng, erah nang ebah rangthoon doh neng loong ah roidong raang ih ngaaksaat thuk ang. ⁴⁰ Tiimnge liidi seng Wah ih jamha langla o ih Hesah ah japtup ano heh hanpi ha erah loong ah ih lathoonka roidong ah choh ah. Eno ngah ih neng loong ah rangthoon doh roidong chosuh ngaak saatsiit ang.>>

⁴¹ Miloong ah Jisu thoidi phang jengmui rumta, tiimnge liidi Jisu ih liita, <<Rangmong nawa ra taha baanlo ah ngah.>> ⁴² Erah thoidi neng ih liita, <<Arah mih ah Joseph sah, Jisu tanih angka? Heh nuwah uh seng ih jat ehi. Eno, heh ih, rangmong nawa ra halang ngeh mamah ih miili ah?>>

⁴³ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Sen jaachi ni jengmui ah toihaat ih an. ⁴⁴ Nga daapkaatte

seng Wah ih lathoksiit raabah o uh nga taangnah tami wangra; eno erah mih ah rangthoon doh roidong kot suh ngah ih ngaak saatsiit ih ang. ⁴⁵ Khowah loong ih raangta, 'Mina thoontang suh Rangte ih nyootsoot ah.' O ang abah uh seng Wah jeng ah chaat ano kap ih abah erah mih ah nga taangnah wangha. ⁴⁶ Seng Wah ah warep ih japtupchoi ngeh ih liijih tah angka; o heh jiin nawa ra hala erah ih luulu bah Hewah japtup ha. ⁴⁷ Ngah ih amiisak baat rumhala; o mina ih hanpi ha erah mih ah ih ba lathoon roidong ah choh ah. ⁴⁸ Roidong baanlo ah ngah. ⁴⁹ Phisaang hah ni sente senwah loong ah ih manna phakta, erabah uh neng loong ah etek eta. ⁵⁰ Enoothong rangmong nawa ra taha baanlo phakte ah tatiika. ⁵¹ Rangmong nawa ra taha ething baanlo ah ngah. Erah baanlo ah o ih phak ah, erah mih ah roitang tong ah. Heh suh baanlo kohang ah nga si, erah ngah ih mongrep nah thingtong suh kohang.>>

⁵² Emah li kano Jehudi loong ah neng jaachi ni tenkhat lam ih phang daanmui rumta. <<Erah mih ah ih heh si mamah mi phakthuk he?>> Neng loong ah ih cheng rumta.

⁵³ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih amiitiit ah baat rumhala; sen loong ah ih Mina Sah si ah laphak kanbah nyia heh sih ah lajok kanbah, sen jiinnah roidong tajeeka ang ah. ⁵⁴ O ih nga si phak ah nyia nga sih jok ah heh suh ba lathoon roidong ah je ah, eno rangthoon doh ngah ih roidong raang ih heh ngaaksaat thuk

ang. ⁵⁵ Tiimnge liidi nga si ah amiimi phaksat theng; nga sih ah amiimi jokjih. ⁵⁶ O mina ih nga si phak ah nyia nga sih jok ah erah nga damdi, eno ngah heh damdi tonglang. ⁵⁷ Ething tongla Wah rah ih daapkaat halang, eno heh thoidi ba ngah uh thingtong elang. Erah likhiikhiik o ih nga si phak ha nga thoidoh heh uh ething tong ah. ⁵⁸ Arah thoidi, rangmong nawa ra hala baanlo ah; sente senwah ih phakta baanlo ah likhiik tah angka, neng loong ah bah tek eta. O mina ih arah baanlo ah phak ah erabah roitang thingtong ah.>>

⁵⁹ Kaparnam hani Jehudi rangsoomnok ni nyootsoot adi Jisu ih erah tiit ah baat rumta.

Lathoon roidong tiit

⁶⁰ Helilih ih khoomte loong dow a hantek ih boichaata rum ano li rumta, <<Arah nyootsoot ha abah rapne ih echaan. O ih ma jen boichaata ah? >>

⁶¹ Labaat rumka bah uh, Jisu ih jat eta erah thoidi daanmui rumla ngeh ah, erah thoidi Jisu ih li rumta, <<Arah nyootsoot rumhala ah sen raang ih lanook chaata theng tam ah?

⁶² Jengthaak asuh, Mina Sah ah mani angta erah di ngaakwang ah tup anbah mamah ang ah?

⁶³ Rangte Chiiala ih roidong koha; hansi chaan aphaan ebah tiim uh tajen eke. Sen damdi roongwaan halang tiitkhaap adi Rangte ih koh arah roidong Chiiala je ah. ⁶⁴ Erabah sen loong dung dow mararah ih tahanpi kan.>> (Jaakhoh dow ih dook Jisu ih jat eta o mina ih tahanpi ka nyia o ih heh mokwaan ah.) ⁶⁵ Eno Jisu ih we

boot baatta, <<Erah thoidi ngah ih baatrum taha seng Wah ih lawang thukra bah nga taangnah o uh tajen wangra.>>

⁶⁶ Erah thoidi, Jisu damdi roong khoomte loong ah hantek liko ngaak rum ano lidi takah roongkhoom rumta. ⁶⁷ Erah raangtaan ih heliphante asiwanyi asuh chengta, <<Sen loong ah nep—doksoon esuh enook nih lan?>>

⁶⁸ Simon Pitar ih liita, <<Teesu, seng loong ah o jinnah maakah kah ih? An jengkhaap ni ba lathoonka roidong tiit ah jeela. ⁶⁹ Eno amadi seng ih hanpi ehi nyia jat ehi an luulu juuba Rangte taangnawa raaho rah Esa warah ah.>>

⁷⁰ Jisu ih ngaatbaat rumta, <<Ngah ih sen asiwanyi tanih danje rum taha? Erabah uh sendung dow wasiit ah hakhoh luuwang!>>

⁷¹ Jisu ih Simon Iskariot sah, Judas tiit baatta. Tiimnge liidi Judas ah heliphante loongdung dow heliphante taat ang abah uh, heh ih Jisu mokwaanta.

7

Jisu nyia heh no loong

¹ Erah lih adi, Jisu Galili ni tumkhoomta; Jehudi ngoong awang loong ah ih tek haat esuh jamrum kano, heh Judia ni tumkhoom suh tanookta.

² Jehudi Nyutaap hoon Kuwaang ah thok ih taha,

³ erah raangtaan ih heh no loong ah ih Jisu suh baat rumta, <<An reeraang ah an liphante loong ah ih toomjat asuh arah dow Judia hah nah kah

uh. ⁴ Mih ih toom khomjat hang ngeh ih li abah o uh hotsu ih tareeka. An emah ih reelu bah, mongrep nah warep ih toom khomjat ho!>> (⁵ Heh no loong ih taan uh tahanpi rumta.)

⁶ Jisu ih li rumta, <<Nga reeraang saapoot tok ah nga raang ih maang thokra. Sen suh ba tiim saapoot ang abah uh punroh ih ah. ⁷ Mongrep dowa mina loong ah ih sen tamiksuk ran, tiimnge liidi neng reeraang pakna ethih tiit ah baatroh ih kangno, ngah ba miksuh rum halang. ⁸ Sen loong ah kuwaang adoh kaatba kah an, arah kuwaang adoh ngah tara rang, * tiimnge liidi nga saapoot ah maang thokra” ⁹ Emah ih baatrum ano, Jisu Galili ni tangtongta.

Jisu noknop kuwaang ni

¹⁰ Heh no loong ah kuwaang ni kaat lidi, Jisu uh we kaat eta; enoothong, heh saasa lah anghang eh, hotsu ih kata. ¹¹ Jehudi ngoong awang loong ah ih kuwaang adi bansokroh ih rumta. <<Heh mani ah?>> Ngoong awang loong ah ih cheng rumta.

¹² Miloong dung ni heh tiit ah rapne ih huwaan rumta. Mararah ih liita, “Heh wase,” rukho loong ah ih liita, “Tah angka,” mih thong moong mokwaan ha.” ¹³ Enoothong ngoong awang loong raacho ih, wuusa ni o uh tajengta.

¹⁴ Jisu ih Rangteenook ni phang nyootsoot wangta adoh kuwaang thako ah jenkuh ih rumta. ¹⁵ Jehudi ngoong awang loong ah rapne ih paatja rum ano jeng rumta, <<Arah mih ah iskun†

* **7:8** 7:8 Ngah tawang kang; mararah le ni liiha Amadi tuk ih ngah maang wangkang. † **7:15** 7:15 Iskun: Leenyoot nok

ni leewet mabah lataat kah kaarah erah than manawa ih jat ha?>>

¹⁶ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih tiim nyootsoot hang erah nga thung ih tanyoot kang, erah langla nga daapkaatte, Rangte taangnawa ra hala. ¹⁷ O mina ih Rangte mongtham jun ih reesuh nookla erah mih ah ih ba jat ah ngah ih nyootsoot hang ah Rangte taangnawa tam nga thung ih nyootsoot hang. ¹⁸ O mina heh teewah chaan nawa jengla erah mih ah ih heh teeteewah rangka suh liiha. Enoothong o ih heh daapkaatte men ah rangka suh li abah erah mih ah ba toongtang, eno heh tamoongka ang ah. ¹⁹ Moses ih Hootthe tanih koh tahan? Enoothong sen loong ah ih wasiittaaan ih uh takap kan. Nga tek haat suh sen ih tiim esuh setlak taatchung hali.>>

²⁰ Miloong ah ih ngaakbaat rumta, “An sak ni juubaan pan bo ah!” “O ih tek haat chungko halu?”

²¹ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Paatjaatheng esiit re kangno, sen loong ah paatja etan. ²² Moses ih sen loong asuh sen sah miwasah khoopkhan[‡] baat tahan (Moses ih tah angka sente senwah loong ah phang banlamta), eno sen loong ah ih sen sah miwasah khoopkhan banlam ah Jehudi Naangtongsa hoon han. ²³ Moses Hootthe ah naktoom thih ah li anno sen sah khoopkhan banlam ah Jehudi Naangtongsa adi hoon han, ngah ih Naangtongsa mih wasiit deesiit raang ih tiimnge ih khadah lan? ²⁴ Rangkhoh ni sok an ih

7:22 7:22 Lew 12:3; Rangph 17:10 ‡ **7:22** 7:22 khoopkhan: Wosah khochok khoopkhan haat **7:23** 7:23 Jn 5:9

dande han ah toi ih an, erah nang ebah amiisak doh dande theng.>>

Heh Kristo nih ah?

²⁵ Jerusalem noksong mararah ih liita, <<ngoong awang loong ih tek haat chungha ah aa mih ah tam ah? ²⁶ Sok thaak an! Heh noksong dung ni tiitbaatla, eno heh suh o ih uh tiim uh taliika! Neng loong ah ih Kristo ngeh amiisak jattam ih rumha? ²⁷ Enoothong Kristo raaha doh bah o ih uh manawa ra hala ngeh ih tajatka ang ah. Eno seng loongtang ih jat ehi arah mih ah manawa ra hala.>>

²⁸ Jisu ih Rangteenook ni nyootsootta adoh erongrongwah ih jengta, <<Amiimi ngah manawa ra halang sen ih jat tam ih hali? Nga chaan nawa ih tara rang. O ih ngah daapkaat halang, erah juuba ami ah. Sen ih heh ah tajatkan, ²⁹ enoothong ngah ih bah jat ehing, tiimnge liidi ngah heh taangnawa nyia heh ih daapjah halang.>>

³⁰ Erah lih adi Jisu joot chung rumta, enoothong o ih uh tabuh rumta, tiimnge liidi heh saapoot ah maangthok ang taha. ³¹ Eno midung dow a mih hantek ih Jisu ah hanpi rum ano li rumta, <<Kristo raaha doh, arah mih reela nang ih ehan paatjaajih tamre ah?>>

Bante loong Jisu jootkhak kaat thuk rumta

³² Pharisi loong ah ih Jisu tiit miloong huwaan arah japchaat rumta, eno romwah phokhoh loong nyia neng ih bante loong marah marah ah Jisu jootkhak kaat thuk rumta. ³³ Jisu ih liita, <<Sen damdoh chomroe saapoot ba boot roong

tongthiin hang, eno nga daapkaatte ah jiinnah wang ang. ³⁴ Sen ih ngah jamsok ehe, enoonthong tajap tupri ang ah, tiimnge liidi ngah wanglang adoh sen tami wangran.>>

³⁵ Jehudi ngoong awang loong ah neng jaachi ni roongwaan rumta, <<Seng ih lajaptup theng heh maako maakah ah? Seng mina songtong rumla Grik samnuthung adoh kah ano, Grik mina suh nyootsoot kaat suh tam liiha? ³⁶ Heh ih liiha seng ih jam bah jamsok eh ih enoonthong tachoh jamke ang ah, eno heh wangla adoh seng tajen wangke. Erah tiimjih suh liiha?>>

Roidong joisah

³⁷ Thoontang nang eh hoondak rangwuuja ah kumatja saakaan ah angta, eno Jisu ah toonchap ano erongrongwah ih baataan rumta, <<O mina joongle ih tiila nga taangnah wang han, eno ³⁸ o ih hanpi halang erah ih jok theng. Rangteele ni liiha, 'Roidong joisah ju ah heheh taangnawa dokjan ah.' " ³⁹ Erah langla Jisu ih Chiiala tiit ah baatta, o mina ih hanpi ah neng loong ah ih choh ah. Erah tokdi Chiiala ah maangkoh angta, mamah liidi heh rangka suh Jisu ah maang ngaaksaat angta.

Miloong ah daanmui rumta

⁴⁰ Erah jengta ah japchaat rum ano miloong dung dowa mararah ih li rumta, <<A mih abah amiisak Khowah ju angkah!>>

⁴¹ Wahoh loong ah ih liita, <<Kristo ah heh!>>

Enoothong rukho ah ih liita, <<Kristo ah Galili nawa taraara! ⁴² Rangteele ni liiha Kristo ah Dewid Luuwang sutoom dowah ang ah eno Dewid songtongta hadaang adoh Betlehem nah tup ah.>> ⁴³ Erah raangtaan ih Jisu thoidi miloong ah neng jaachi di pheephaak rumta. ⁴⁴ Mararah ih jootkhak chung rumta, enoothong neng lak tapak rumta.

Jehudi Ngoong awang loong ih tahanpi rumta

⁴⁵ Bante loong ngaakwang kohaano, Romwah phokhoh loong nyia Pharise loong ih bancheng rumta, <<Sen loong ah ih mamah lasiitwan halan?>>

⁴⁶ Bante loong ah ih ngaakbaat rumta, <<A mih jengla ah likhiik o uh tathaak mi jengka!>>

⁴⁷ <<Sen nep, tam mokwaan tahan?>> Pharise loong ah ih cheng rumta. ⁴⁸ <<Ngoong awang nyia Pharise loong dowah wasiit taan heh hanpiite tup tam etan? ⁴⁹ Erah miloong ah ih Moses hootthe ah tajat rumta, erah raangtaan ih neng loong ah Rangte tenkhat khui ni!>>

⁵⁰ Erah di Pharisi loongdung dowah Nikodima ngeh ih angta, erah mih ah jaakhodi Jisu sok ih wangta. Heh ih wahoh loong asuh liita, ⁵¹ <<Seng hootthe jun dobah seng ih maangjap chaatke doh nyia heh reeraang maangjap tupke doh tami dut haatke.>>

⁵² <<Ese<< neng loong ah ih ngaak liita, <<an uh Galili nawa ba? Rangteele ah weh uno jat uh Galili nawa raaha rah§ khawah o uh amuh angta.>>

7:50 7:50 Jn 3:1-2 § **7:52** 7:52khawah o uh thaak rakmuh; le esiit ni liiha khawah erak eha.

8

Minuh nusiit mih damdi roomjupta

[¹ Erah lih adi mirep neng nok ni wangta, eno Jisu ah Olip Kong ni wangta. ² Erah saalih adi rangkhano di heh Rangteenook ni ngaak-wangta. Mih loongtang ih heh ah kooktong rum kano, chooktong ano phang nyootsoot rumta. ³ Hootthe nyootsootte loong nyia Pharisi loong ih minuh nusiit mih damdi roomjup arah nopsiit wanrum haano, neng loong ngathong ni chap thuk rumta. ⁴ <<Nyootte<< neng loong ah ih Jisu suh baat rumta, <<arah nuh ah mih damdi roomjup arah japjoot dow. ⁵ Seng Hootthe ni Moses ih baatta erah likhiik minuh ah jong ih tekpat theng. Emah ang abah, an ih mamah li uh?>>

⁶ Neng loong ah ih erah Jisu ah mat ih joot suh li rumta, jen deejoot esuh ngeh ah. Enoothong Jisu ah ngupbon ano heh laktiik ih hani raangta.

⁷ Erah di chap rum ano Jisu suh chengroh ih rumta, eno toonchap ano neng loong asuh baat rumta, <<Sen loong dung dow amadi tuk ih rangdah lataat dah kan mina ah ih jaakhothon erah nuh ah jong ih phang pat an.>> ⁸ Erah lih adi kotbon ano hani we raangta. ⁹ Erah chaat rum ano, neng loong ah, wasiit wasiit eh, doksoon rumta, mihakthoon ah jaakhoh doksoonta, eno Jisu heh luulu thiinhaat rumta doh minuh ah heh reeni chaproh eta. ¹⁰ Jisu ah toonchap ano erah nuh asuh liita, <<Maako ih rumla? An dut haatte o bah uh daktong tam ela?>>

11 <<Wasiit uh amuh, chuupha,” minuh ah ih ngaakbaatta.

“Ese, emah ang abah ah,” Jisu ih ngaak liita, “Ngah ih uh tah dut haatra. Kah uh, enoothong nak kah dah uh.”]*

Mongrep raangtaan ih Jisu ah weephaak

12 Pharisi loong ah damdi Jisu we roong-waanta. <<Mongrep raang ih ngah ah weephaak,” Jisu ih liita. <<O mina ih nga lih phanhang heh jiinnah roidong weephaak ah je ah eno heh mabah uh laamang nah takhoomka.>>

13 Pharisi loong ah ih Jisu suh li rumta, <<Amadi an ih an teetewah tiit baat hu; an jenglu jun ih tiim uh tadong jatthuk ri.>>

14 “Emah tah angka” Jisu ih ngaakli rumta, <<ngah ih nga teewah tiit baat ang bah uh, ngah ih tiimjih baat hang erah amiisak tiit, tiimnge liidi ngah ih jat ehang ngah manawa ra halang nyia manah wang ang. Sen loong ih tajatkan ngah manawa ra halang nyia manah wang ang.

15 Sen ih mina hansi jun ih dande han; ngah ih bah o uh tadande kang. 16 Enoothong ngah ih emah mok ih thengtang bah, ngah ih dande hang ah epun ang thengta, tiimnge liidi adi nga luulu tah angkang; nga daapkaatte seng Wah nga damdi. 17 Sen hootthe ni raangha haaki wanyi ah thungsiit doh jut abah, nengnyi ih tiim li ah erah ami ang ah. 18 Ngah ih nga teewah tiit ah

* **8:11** 8:11 Le hantek ni nyia ehak le raangta loong adi arah rum ah raangmuh (8:1-11); rukho ah langla Jn 21:24 diiba; rukho ah langla Luk 21:38 lih di; hewet esiit ni langla Jn 7:36 lidi **8:12** 8:12 Mat 5:14; Jn 9:5 **8:13** 8:13 Jn 5:31 **8:17** 8:17 Hodb 19:15

baat hang, eno nga daapkaatte seng Wah ih uh nga tiit baat ah.>>

¹⁹ <<An Wah mani ah?>> Pharisi loong ah ih Jisu suh cheng rumta.

<<Sen loong ah ih seng Wah tajatkan ngah uh tajatri.>> Jisu ih ngaakbaat rumta. <<Sen loong ah ih ngah jat he bah seng Wah uh jat etheng tan.>>

²⁰ Arah jengkhaap ah Jisu ngunthiin theng nokkhok adi jengta, erah tokdi heh ih Rangteenook ni nyootsoot rumta. Eno heh jootkhak saapoot ah maangchang ang kano, o ih uh tajokhakta.

Ngah wanglang adoh sen tami wangran

²¹ Jisu ih neng loong asuh we liirumta, <<Ngah dokkhoom ih ang; sen ih ngah jamboi ehe, eno sen loong ah rangdah nah ti an. Ngah wanglang adoh sen tami wangkan.>>

²² Erah raangtaan ih Jehudi ngoong awang loong ah ih liita, <<Jisu ih liiha heh wangla adoh seng tami wangke. Heh teeteewah tek haat tiit tambaat ha?>>

²³ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Sen loong ah arah mongrep khui nawa, eno ngah ah rangkhoh nawa raahang rah. Sen loong arah mongrep nawa, enoothong ngah arah mongrep nawa tah angkang. ²⁴ Erah raangtaan ih baatrum taha sen loong ah sen rangdah nah matti an. Sen loong ah ih 'Ngah liiha ah Ngah,' " ah lahanpi kanbah sen rangdah nah matti an.

²⁵ <<An o ah?>> Neng ih Jisu suh cheng rumta. Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Phangbaat tang dow

ih tiim baat rumhala erah ju.† 26 Sen suh ngah ih li theng rapne je ah, dut haat etheng uh eje. Enoothong ngah o ih daapkaat halang, heh juuba ami ah, eno heh jiin nawa tiim chaat hang erah juuba mongrep dowa mina loong asuh baat hang.>>

27 Jisu ih Hewah tiit neng damdi roongwaanta ah tajat rumta. 28 Erah raangtaan ih neng suh liita, “Mina Sah ah choomjoh andoh jat an, ‘Ngah liiha ah Ngah’ eno sen ih erah doh jat an nga chaan nawa ih tiim uh tare kang, seng Wah ih tiimjeng baat halang erah ba jeng lang. 29 Eno ngah o ih daapkaat halang heh ah nga damdi; nga luulu heh ih tathiinhaat rang, tiimnge liidi ngah ih saarookwet heh tenroon theng reelang.>>

30 Jisu erah jengta ah japchaat rum ano miloong ah ih hanpi erumta.

Ami tiit ih an khoh puipangho

31 Eno Jisu ih heh suh hanpiite loong asuh baat rumta, <<Nga ih nyoot rumhala ah kap anbah, sen loong ah amiisak nga liphante ang an; 32 sen loong ah ih ami tiit ah ejat ete, eno amiisak rah ih sen loong ah doksiit ehan.>>

33 <<Seng loong abah Abraham sutom,” neng loong ah ih ngaakbaat rumta, <<eno seng loong ah mabah uh o dah uh tataat angke. Eno sen loong ah doksiit ehan ngeh ih jenglu ah tiimjih suh liihu?>>

† 8:25 8:25 Phangbaat rum taha dowa ih tiim baat rumhala erah ju; adoleh Ngah ih tiimbaat ih baat rumha? 8:33 8:33 Mat 3:9; Luk 3:8

³⁴ Jisu ih neng loong asuh baat rumta, <<ngah ih sen loong asuh amiisak ih baat rumhala: O mina rangdah reeraangla erah mih ah rangdah suh heh dah ang ah. ³⁵ Dah ah changtom nah roitang raang ih tah angka, enootherong heh sah ah ba roitang raang ih ang ah. ³⁶ Hesah rah ih maama pongwan toom ang ah ngeh li abah amiimiisak sen loong ah maama pongwan ejen ang ethuk han. ³⁷ Ngah ih jat ih rumhala sen loong ah Abraham sutoom. Rah bah uh sen ih nga tek haat chung han, tiimnge liidi ngah ih nyoot rumhala ah sen ih tabaam kap kan. ³⁸ Seng Wah ih tiim noisok halang erah baat rumhala, enootherong sen suh sen wah ih marah baat halan ah re lan.>>

³⁹ Neng ih ngaakbaat rumta, <<Seng loong wah ah bah Abraham.>>

Jisu ih ngaakli rumta, <<Sen loong ah Abraham suh asah angtan bah," <<sen loong ah heh reeta likhiik ih reetheng;‡ tan. ⁴⁰ Ngah ih bah seng Rangte jiin nawa chaat hang amiisak tiit ah ba baat hang, erabah uh sen loong ah ih nga tek haat chunghan. Abraham bah amah tareeta!
⁴¹ Sen bah sen wah mamah reeraangta erah likhiik ih re lan.>>

<<Rangte heteewah luulu bah seng loong Wah," miloong ah ih ngaakli rumta, <<eno seng loong ah heh sah mi.>>

⁴² Jisu ih baat rumta, <<Rangte ah sen loong Wah angta bah ngah enook etheng tahe, tiimnge liidi ngah Rangte taangnawa ra halang. Nga

‡ 8:39 8:39 Sen loong ah... heh reeta likhiik reetheng tan; mararah le ni lihasen ih emah... re anbah.

chaan nawa ih ngah tara tahang, ngah bah heh ih daapkaat tahang. ⁴³ Ngah ih tiimbaat rumhala erah mamah lajat ehan? Erah langla sen ih nga tiitkhaap ah lanook chaat thoidi angla. ⁴⁴ Sen loong abah sen wah Hakhoh juubaaan suh asah, eno sen loong ah sen wah tenthun jun di reeraang lan. Ephang dowah ih dook heh mitek haatte eno amiitiit ah mabah uh takapka, tiimnge liidi heh jiinni amiitiit ah amuh. Heh ih tiit hu baat ha langla, heh banlam mootkaat, tiimnge liidi heh ah ju ehuh eleek thoon nyia ehuh eleek thoontang waroop ah ju heh. ⁴⁵ Enoothong ngah ih amiitiit ah baat rumhala, erah thoidi sen ih tahanpi ri. ⁴⁶ Sen loong dung dowah ih ngah rangdah mih ngeh ih o ih jen noisok an? Ngah ih amiitiit ah baat rumhala bah, mamah lahanpi ehali? ⁴⁷ O Rangte reenawa ra hala heh ih Rangte jengkhaap ah boichaath ih ah. Enoothong, sen loong ah Rangte reenawa lah ang thoidi, taboichaath kan ang ah.”

Jisu Nyia Abraham

⁴⁸ Neng loong ah ih Jisu suh chengta, <<Seng ih liihi an chiithih laakhah pan Samariate, epunjeng tam eli?>>

⁴⁹ <<Ngah jiinni chiithih laakhah tajeeka, Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih seng Wah choomjoh hang, enoothong sen ih ngah tachoom jori. ⁵⁰ Nga rangka ah nga raang ih tajam kang. Enoothong erah rangka jamte ah wahoh eje eno heh ih nga mendoh dande ah. ⁵¹ Ngah ih ami baat rumhala; ngah ih nyootsoot hang ah o minah ih kap ah erabah mabah uh tatiika.>>

⁵² Jehudi loong ah ih Jisu suh li rumta, <<Seng ih jat ehi an chiithih laakhah pan! Abraham tek eta, Khowah loong uh tek eta, erabah uh an ih liihu an ih nyootsoot hu boichaatte ah mabah uh tatiika. ⁵³ Seng loong wah Abraham bah tek eta; ngah Abraham nang ih elong ngeh ih nih li hu, emah tam thun hu? Eno khowah loong uh tek eta. Anteewah suh tiimjih samthun hu?>>

⁵⁴ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih nga tee-wah mok choomjotang bah, erah choomchotang ah thaangmuh ang thengta. Nga choomjotte wasiit abah seng Wah—sen ih Rangte ngeh li han rah ah. ⁵⁵ Sen ih mabah uh tathaak jatkan, ngah ih ba jat hang. Ngah ih tajatkang ngeh mok liitang bah sen likhiik ehuh eleek angheng tang. Enoothong ngah ih jat ih angno, heh jengkhaap ah kap hang. ⁵⁶ Sen loong wah Abraham bah nga kaat saapoot ah japtup suh eroon eta; eno heh ih japtup eta nyia eroon eta.>>

⁵⁷ Neng ih Jisu suh li rumta, <<an amadi paangrook bangnga bot maang ang ko—eno Abraham japtup eto oh? §

⁵⁸ “Ngah ih amiisak baat rumhala,” Jisu ih ngaakbaat rumta, “Abraham maang potsom di dook, ‘Ngah eje Angtang.’”

⁵⁹ Eno erah li kano heh patsuh jong toonpi rumta, enoothong Jisu Rangteenook dowah hotsoon eta.

§ 8:57 8:57 Abraham japtup tam etan? mararah ni liihaAbraham ih japtup nih ih tahan?

9

Edook dongtup warah Jisu ih deesiitta

¹ Jisu tumkhoom ih adi, mih wasiit edook ih dongtup arah japtupta. ² Heliphante loong ah ih cheng rumta, <<Nyootte, o rangdah thoidi arah mih ah edook eh dongtupta? Heh teewah tam henuwah rangdah thoidi dongta?>>

³ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Heh mikdook ah heteewah rangdah nyia heh nuwah rangdah thoidi tah angka. Heh mikdookla abah Rangte chaan ah heh jun ih noisok suh ba angta. ⁴ Rang mathan ih wu ah nga daapkaatte wah mootkaat ah sen loong ah ih moot etheng jaatjaat ang ah; rangphe thok taha noobah o uh tami mokaka. ⁵ Ngah mongrep nah tong pootdoh, mongrep raang ih ngah weephaak.>>

⁶ Erah jengta lidi, Jisu ih hah dowah paak ah toon ano heh took ih phota; eno edook mih adi hut, ⁷ eno Jisu ih baatta, <<Kah uh Siloom juutum adoh an the ah metkaat uh.>> (Siloom ah <<ekaatthuk<< suh liita.) Dookwah rah ih heh the ah metkaat kano heh mih ah dongsingta eno ngaakwangta.

⁸ Hekhung hetok jaatang nyia kunma warah japtupte loong ah chengmui rumta, <<A mih ah bitthaangte ah tanih angka?>>

⁹ Mararah ih liita, <<Erah mih ah ju,” rukho loong ah ih liita, <<Heh tah angka; heh likhiik.>>

Erah thoidi heteewah ih baat rumta, <<Ngah laangbo aleh.>>

10 <<Amadi an ih mamah mi tup hu leh?>> Miloong ah ih cheng rumta.

11 Heh ih ngaakbaat rumta, <<Mih wasiit Jisu ngeh angta, eno paak ah seemphoh ano nga mik ni hut tahang, heh ih baat tahang Siloom juutum adoh kah uno an the ah metkaat uh. Eno kah angno nga the met damdam ih dongtup tang.>>

12 <<Heh mani ah leh?>> Miloong ah ih cheng rumta.

<<Tajatkang,” edook ah ih ngaakbaat rumta.

Pharisi loong ih ede eta ah toongte rumta

13 Erah lih adi miloong ah ih edook angta wah rah Pharisi loong taang ni siitkaat rumta.

14 Jisu ih paak ah hut ano dookwah deesiitta ja Jehudi naangtongsa angta. 15 Heh mih ah mamah mi siingta erah Pharisi loong ah ih edook asuh we cheng rumta. Heh ih ngaakbaat rumta, <<Nga mik ni paak amasah hut tahang; Ngaathe ngaakhoh met kangno, amadi tup ehang.>>

16 Pharisi loong marah marah ih liita, <<A reeta mih abah Rangte re nawa bah tah angka, heh ih Jehudi Naangtongsa hootthe banlam ah takapka.>>

Enoothong, rukho loong ah ih liita, <<Rangdah mina ih a likhiik paatjaajih mamah mi re ah?>> Eno neng laktung ni daan jengmui rumta.

17 Erah raangtaan ih Pharisi loong ah ih erah mih asuh jaasiit we dopcheng rumta, <<an ih liihu heh ih an mik edook angtu ah singsiit taho—ese ju, enoobah an ih heh suh o ngeh ih liihu?>>

Heh ih ngaakbaatta, heh ah <<khawah.>>

¹⁸ Enoothong Jehudi ngoong awang loong ah ih heh edook ang arah amadi etup we eha ngeh ih hanpi suh tanook rumta, neng ih henuwah ah poon ano ¹⁹ amah maang chengcheng ah, <<Arah sen sah tam ah? Sen ih li han heh edook angta; enoobah, amadi heh ih mamah mi tup ha?>>

²⁰ Heh nuwah ih ngaakbaat rumta, <<Seng ih jat ih hi arah seng sah, nyia edook eh dongtup arah ngeh ah. ²¹ Enoothong seng ih tajatke amadi heh ih mamah mi tup ha, nyia edook ang arah o ih deesiitta. Heheh suh cheng anba; heh mihak tanih angka, heh teewah ih miibaat laang ejan!>> ²² Erah langla, henuwah ah Jehudi ngoong awang loong raacho ih jeng rumta, tiimnge liidi jaakhoni kakham rumta o ih Kristo ngeh ih li ano hanpi ah arah mih ah Jehudi rangsoomnok nawa dokphan etheng. ²³ Erah thoidi henuwah ih li rumta, <<Heh mihak tanih angka; heh suh cheng anba ngeh ah!>>

²⁴ Erah liidi neng ih heh nuh mong nawa edook eh tupta warah we ngaakpoon rumta, eno li rumta, <<Rangte ngathong nah thoomhoon uno amiitiit ah baat uh! Seng ih jat edi arah an deesiitte wah rah rangdah mina.>>

²⁵ <<Ngah ih tajatkang heh ah rangdah mina elang tam tah lang koja,>> edook wah rah ih ngaakbaatta. <<Ngah ih jaatsiit baajat ang: Ngah edook angtang ah amadi dongtup ehang.>>

²⁶ <<Heh ih an tiimjih taho?>> neng ih cheng rumta. <<An edook ah heh ih mamah mi deesiit taho?>>

²⁷ <<Ngah ih jaakhoni dook jen baat ih rum taha," heh ih ngaakli rumta, <<eno sen ih tah

boichaat tan. Sen ih tiim esuh we bootchaat suh li han? Sen uh, heliphante angsook nih lan? >>

²⁸ Neng ih thaangju kaanse lam ih li rumta, <<an baalek heliphante angsoju; seng bah Moses liphante. ²⁹ Seng ih bah Rangte ih Moses suh baatta ah ba jat ih, enootherong, Jisu ah manawa ra taha erah botseh tajatke!>>

³⁰ Eno edook angta deeta warah ih li rumta, <<Erabah epaatja etheng laang angla nih! Nga mikdook botseh deesiit tahang ah, heh manawa ra taha ah tawe jatkan nih! ³¹ Seng ih jaat ehi Rangte ih rangdah mina loong jeng ah taboichaat ka; heh ih heh jeng chaatchaat ih reete nyia heh choopjootte mina jeng ah ba chaat ah. ³² Hah phangsongta dowah ih edook eh dongtup arah kaasiit arah mongrep ni tathaak chaatke.

³³ Erah mih ah Rangte jiin nawa lara taha bah, tiim uh tala jenre thengtaaja.>>

³⁴ Neng ih ngaakbaatta, <<Tup taho dowah ih an rangdah mong ni hak uno—an ih seng suh nyoot kachung hu?>> Eno neng ih Jehudi rangsoomnok nawa dokphan rumta.

Chiiala ni edook

³⁵ Jisu ih erah japchaatta adoh, dookwah rah japtup ano chengta, <<An ih Mina Sah ah hanpi tam ih hu?>>

³⁶ Erah wah rah ih ngaakbaatta, <<Chuupha, baat weehang heh ah o angla, enooba ngah ih heh jen hanpi ang!>>

³⁷ Jisu ih ngaak baatta, <<An ih heh jen japtup etu, amadi marah an damdi waan hala erah warah ah.>>

³⁸ Erah warah ih liita, <<Nghah ih hanpi ehahng Teesu!>> Eno Jisu ngathong ni heh lakuh ni chooktongta.

³⁹ Jisu ih liita, <<Nghah arah mongrep ni dande esuh ra halang, edook ah ih tup toom ih ah nyia mikka ah edook toom ehon ah ngeh ah.>>

⁴⁰ Jisu reeni Pharisite mararah eje ang rumta, erah japchaat rum ano Jisu suh cheng rumta, <<Seng suh uh edook miimi tamli hali?>>

⁴¹ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Sen loong ah edook lek angtan bah, sen loong tamoong thengtan; enoonthong sen ih tup ehi chaang thoidi amadi uh sen emoong elan.>>

10

Saapriimte tiitthaak

¹ Jisu ih liita, <<Nghah ih amiisak baat rumhala; o mina saap paakaawan lam ih lanop thang eh, lamhoh lam ih duuwangla abah, ehuh nyia meh putte ang ah. ² O mina saap paakaawan lam ih nopl erabah Saapriimte. ³ Paakaalu sakte ih heh suh kaalu ah daap koha; saap ah ih heh men poon kano heh root ah chaat eha, eno riimkaatla. ⁴ Heh saap loong ah dokpoon ano, heh ngakhoh kala, eno heh saap loong ah heh root ah danjat rum ano helih helih ih karumla. ⁵ Saap loong ah ih wahoh lih taphan joka, erah nang ebah heh root ah lajatjoh rum kaano, erah mih reedowa moong soon erum ah.>>

⁶ Jisu ih a tiitthaak ah baat rumta, enoonthong tim liiha ngeh ih neng loong ah ih tajat rumta.

Jisu Saapriimte

⁷ Erah thoidi Jisu ih we liita, <<Nghah ih amiisak baatrum hala; saap raangtaan ih paakaawan ah ngah. ⁸ Nga ngani o mathan ra taha abah loongtang ehuh nyia mih putte, enoothong saap loong ah ih neng jeng ah taboichaatta. ⁹ Nghah juuba paakaawan ah. O mina nga jun ih nop-wang ha erah ba pui ah; heh weewang weekah lengkhoom ano naam ah chophak ah. ¹⁰ Ejuh abah hot hot suh, tek haat esuh nyia thet haat esuh ba wang hala. Enoothong ngah bah sen roidong toom choh an ngeh ih ra halang—sen roidong doh jirep ah chosuh ah.

¹¹ <<Saapriimte ese ah ngah, o ih saap loong raang ih roidong jen kotte warah ah. ¹² Lakniikte mina, o Saapriimte lah angka abah nyia heh saap laje kokaano, so wangha di moongsoon ela; eno saap loong ah so ih kum kano tiisoon ela. ¹³ Lakniikte abah saap changte tah angka erah thoidi saap asuh lasootsaam thang ih moongsoonla. ¹⁴⁻¹⁵ Saapriimte ese ah ngah. Seng Wah ih jat ih halang ngah ih seng Wah ah jat ehang, erah likhiik nga saap loong ah ngah ih jat ehang, neng ih uh jat ih halang. Eno neng raang ih nga roidong jen kot ih ang. ¹⁶ Arah saapnok adi lajeeka ah nga saap ehoh ni uh eje. Neng loong ah uh ngah ih adoh thoksiit etheng; neng loong ah ih nga root ah jat ih ah, eno Saapriimte wasiit damdoh eroom ih hoon* ah.

¹⁷ <<Seng Wah ih ngah enook ih halang, tiim-nge liidi nga roidong kot suh tacho kang, ngah

10:14-15 10:14-15 Mat 11:27; Luk 10:22 * **10:16** 10:16 eroom eh hoon ah; mararah le ni liihaang ih ah

ih roidong we ngaak chosuh ah. ¹⁸ Nga roidong ah nga jiin nawa o ih uh tajen ngeerang. Erah Nga thunghoon ih kohang. Ngah ih jen kot ih ang, adoleh jen ngaak thaang ih ang. Seng Wah ih erah reetheng ngeh ih baat halang.>>

¹⁹ Erah jengkhaap ah thoidi Jehudi loong ah neng jaachi ni we daanmui rumta. ²⁰ Neng loong laktung ni ehan ko ah ih liita, <<Heh damdi chiithih laakhah eje! Heh emok angla! Heh jeng ah tiim esuh boichaata han?>>

²¹ Enoothong wahoh loong ah ih liita, <<Hakhoh juubaan pan mina emah tami roongwaan ka! Hakhoh juubaan ih edook ah mamah ma mi kaasiit ah?>>

Jisu jeng taboichaata rumta

²² Jerusalem ni, Rangteenook Rongraak Kuwaang ah hahook di kuh rumta.

²³ Rangteenook adi Solomon Bulaang ngeh ih men rumta adi Jisu lengkhoomta, ²⁴ adoh Jehudi loong ah kookrak ih khoonchap rum ano cheng rumta, <<seng loong ah amah nih moktong thuk he? Sen suh amiitiit ah baat he: Kristo ah an tam anglu?>>

²⁵ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah ih sen suh jen baat ih rum taha, erabah uh sen ih tahanpi ri. Seng Wah chaan nawa ih tiimjaat reelang erah ih jat ih thuk halan Ngah o ah; ²⁶ erabah uh sen loong ah nga saap lah ang thoidi tahanpi ri. ²⁷ Nga saap ih nga root ah chaata eha; neng loong ah ngah ih jat ehang, eno neng ih nga liphan rum halang. ²⁸ Neng loong asuh ngah ih lathoon roidong kohang, eno neng mabah uh

tatiika ang ah. Nga jiin nawa neng loong ah o ih uh tajen ngeerang. ²⁹ Seng Wah ih tiim kohalang ah thoontang nang ih elongthoon[†] eno seng Wah lak nawa o ih uh tajen ngeeka. ³⁰ Sek Soowah ah esiit.>>

³¹ Erah jeng kano miloong ah ih pat esuh jong taatwe toon rumta. ³² Jisu ih li rumta, <<Seng Wah ih reethuk halang ah sen loong pandi mootse kaatse ah mokalang; erah thoidi jong ih patsuh tamli hali?>>

³³ Neng loong ah ih ngaakli rumta, <<an mootse kaatse reethoi di jong ih patsuh tali ke, enoothong an ih Rangte thaangju hu, an mina tanih angko an teewah suh Rangte ngeh ih thun hu!>>

³⁴ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Sen hootthe ni Rangte ih emah liiha, 'sen loong ah rangte.'
³⁵ Seng ih jat ehi leedap ni tiimjih liiha erah saarookwet raang ih amiisak; eno Rangte ih erah mina loong asuh rangte ngeh liita, erah mina loong asuh heh tiitkhaap ah kota. ³⁶ Ngah bah, seng Wah ih danje hang no arah mongrep adi kaat thuk tahang. Eno, ngah ih Rangte Sah li kangno, Rangte thaangju hu ngeh sen ih mamah mi li he? ³⁷ Eno bah nak hanpi he, seng Wah ih jamha jun ih lare kangbah ah. ³⁸ Ngah lahanpi ri bah uh, ngah reelang loong ah baalah hanpi an, jaasiitdoh sen loong ah ih jat toom ih an suh ah,

[†] **10:29** 10:29 Seng Wah ih marah kotahang ah elongthoon; mararah le ni liiha seng Wah, o angla rah ih ngasuh kotahang, ah elongthoon. **10:33** 10:33 Lew 24:16 **10:34** 10:34 Rsb 82:6

seng Wah ah nga damdi adoleh ngah seng Wah damdi ngeh ah.>>

³⁹ Miloong ah ih Jisu jootkhak suh taatwe chung rumta, enoothong neng lak nawa doksoon ekata.

⁴⁰ Joon ih juutem rumta Jordan ju lam ih we ngaak daansoon ano, erah ni tong kata.

⁴¹ Miloong ah heh reeni hantek thok rum taha. Neng loong ah ih liita, <<Joon ih bah paatjaajih tareeta, <<enoothong heh ih a mih tiit baatta ah amiisak ih baatta.>> ⁴² Eno erah ni mina hantek ih hanpi rumta.

11

Lajaras tiita

¹ Lajaras ngeh ih mih wasiit angta ah sat eta. Heh Bithani ni tongte angta, Bithani ah Meeri nyia heh no Martha tongta samthung angta. (

² Teesu lah ni phontum ih lok ano heh khoroon ih hut haatte ah Meeri angta; eno khoisatte Lajaras ah heh no angta.) ³ Heh jongsah anyi ih Jisu suh maatbaat nyuuta: <<Teesu an joonte abah sat ela.>>

⁴ Jisu ih erah chaat ano, liita, <<Lajaras khoisat ah tek esuh bah tabaam angka; erabah Rangte rangka suh ba angla, eno Rangte Sah rangka lampo ah erah ang ah.>>

⁵ Martha nyi soonah nyia nengnyi no Lajaras ah Jisu moongnook angjom rumta. ⁶ Lajaras khoisat ah chaat abah uh, heh tongta hah adi

saanyi boot daktong thiinta ⁷ Eno Jisu ih heliphante loong asuh liita, <<Judia nah ngaakwang ih.>>

⁸ <<Nyootte,>> heliphante loong ih ngaakbaat rumta, <<Erah hah adi Jehudi loong ih jong ih taatpat taho ah halowah tah angla; eno erah ni ngaakkaat chung hu oh?>>

⁹ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Rangwuusiit di asih koonta nyi tanih angka? Erah raang ih rangwu di khoomte ah tabanbotka, tiimnge liidi heh ih mongrep dowaa weephaak ah tup eha. ¹⁰ Enoothong, rangphe doh weephaak mudoh khoom abah banbot ih ah.>> ¹¹ Jisu erah jeng ano jangbaatkaat rumta, <<Seng joonte Lajaras bah mokjup ela, eno ngah kah angno saatsiit ih kah ang.>>

¹² Heliphante loong ah ih ngaakli rumta, <<Teesu, heh mokjup ela bah, ede ih ah.>>

¹³ Jisu ih Lajaras jup ela liita ah tek asuh liita, enoothong neng ih mokjup tiit baat ha ngeh ih mok samthun rumta. ¹⁴ Erah raangtaan ih Jisu ih saasa ih dokbaat rumta, Lajaras ah tek ela, ¹⁵ enoothong ngah mudi emah angla thoidi sen loong raang ih eroon elang, erah thoidoh ba sen ih kok hanpi an. Heh jiinnah wang ih.>>

¹⁶ Thomas (khaangpeh ngeh ih men rumta) ih Jisu liphante wahoh loong asuh liita, <<Nyootte damdoh seng loong ah wakwang ih, seng loong ah uh heh damdoh toom roongti wang ih!>>

Jisu ngaaksaat nyia Roidong

¹⁷ Jisu thokta adi, Lajaras ah sa baji ngani dook bengkaat arah japtup wangta. ¹⁸ Jerusalem ah

phaloong jom* nang ih haniik angta, ¹⁹ Martha nyia Meeri no tek kano Jehudi nok hah loong ah nengnyi huudiip ra rumtaha.

²⁰ Martha ih Jisu wang ah japchaat ano heh damdi chomui suh dokkhoom kata, enoothong Meeri ah nok ni tangtongta. ²¹ Martha ih Jisu suh liita, <<Teesu, an aanah angtu bah, nga no ah tatek thengta! ²² Enoothong ngah ih jat ehang, an ih amadoh Rangte jiin nawa tiim suh uh erah kot eho.>>

²³ Jisu ih baatta, <<An no tek nawa we ngaaksaat ih ah.>>

²⁴ Martha we ngaakjengta, <<Ngah ih jaat ehang<< saathoon doh <<heh ngaaksaat ih ah.>>

²⁵ Jisu ih heh suh baatta, <<Ngah tek nawa ngaaksaattte nyia roidong, o ih ngah hanpi halang, erah mih ah etek ih abah uh ething ang ah; ²⁶ eno o ih ngah hanpi hangno thing tongla erah mabah uh tatiika. Arah tiit ah hanpi tam ih hu?>>

²⁷ <<En Teesu!>> Martha ih ngaakbaatta. <<Ngah ih hanpi ehala, arah mongrep adi kaatte, Rangte Sah Kristo ah anju.>>

Jisu huuta

²⁸ Maratha ih erah baat lih ni, heh nah Meeri jiinni hotsu ih ngaakwang ano poonwangta, <<Nyootte ah bah ani," eno heh ih <<an jam halu.>> ²⁹ Meeri ih erah chaat ano, Jisu taang ni chomui suh seek ih saatsoon kata. ³⁰ (Jisu erah hadaang adi maangthok angta, maradi Maratha chomui kata erah di thoktong roh eta.) ³¹ Meeri

* **11:18** 11:18 Phaloong: Kilometre ah suh liiha

ah seek ih saatsoon kano, henok ni heh huudiapte khoontongta Jehudi loong ah ih mokthun rumta mangbeng ni hu kala ngeh ah, eno helilih ih phanjoh karumta.

³² Meeri ah Jisu reeni thok ano, heh laan japtup roh eta, eno heh lakuh ni chooktong kata. Meeri ih liita, <<Teesu<< <<an anah angtu bah nga no ah tatek thengta!>>

³³ Jisu ih Meeri nyia heh damdi roongkaatte, miloong hu ah tup ano, heh rapne ih thungthita.

³⁴ Jisu ih cheng rumta, <<Heh mani bengkaat tan?>>

Miloong ah ih baat rumta, <<Teesu, Sok ra thaak ho.>>

³⁵ Jisu ah ehu eta. ³⁶ Miloong ah ih li rumta, <<Taat sok thaak an, heh ih tiimthan minchanha!>>

³⁷ Enoothong Neng dung dow mararah ih liita, <<Heh ih edook nep tanih kaasiitta, tatam angka? Lajaras ah tek nawa taba jentang ka?>>

Lajaras tek nawa ngaakthingta

³⁸ Jisu we thungthih ano mangbeng ko ih kata, mangbenglu ah jonglo ih kepta. ³⁹ Jisu ih baat rumta, <<Jong ah dokloong an!>>

Martha, etek eta jongsah rah ih liita, <<Nam bah nam ebaat ah Teesu. Erah bengta dow ah sa baji dook angla!>>

⁴⁰ Eno Jisu ih Martha suh liita, <<hanpi ih ubah Rangte chaan aphaan ah tup ih uh ngeh ih tanih baat taha?>> ⁴¹ Neng loong ah ih jong ah dokloong rumta. Jisu rangko ih toonsokwan ano jengta, <<Ewah, nga rangsoom ah chaat raangtaan ih lakookmi li hala. ⁴² Nghah ih jaat

ehang an ih saarookwet ih boichaat halang, enoothong arah lihang abah, aradi lomkhood hala miloong ah ih, an ih daapkaat tahang ngeh ih toom hanpi rumhang.>>

⁴³ Erah jengta lih adi, Jisu ih erongwah ih riipoonta, <<Lajaras, dokkhoom ho!>> ⁴⁴ Eno dokkhoom taha, helak helah mang loop nyuh ih dekchoi nyia hethe hekhoh nyuh ih dek arah, dokkhoom taha. Jisu ih baat rumta, <<Nyuh ah jaahaat an," eno <<Toomwang ah.>>

Jisu khumtan rumta

(Mat 2:1-5; Mk 14:1,2; Luk 22:1,2)

⁴⁵ Meeri taang ni dongwangte mih hantek ih, Jisu tiimjih reeraangta ah tup rum ano heh ah hanpi ih rumta. ⁴⁶ Enoothong mararah Pharisi loong jiinni ngaakwang rum ano Jisu reeraangta loong ah baatwan rumta. ⁴⁷ Erah thoidi Pharisi nok hah nyia romwah phokhoh loong ah Ngoong awang loong damdi chothum rum ano roongwaan rumta, <<Seng ih tiimjih ih?>> Mih paatjaajih reeraangla loong ah sok thaak an! ⁴⁸ Seng ih emah jaatjaat ih reeraang thuk ebah, warep ih hanpiite angrumla, eno Room nok hah ngoong awang loong ih li ih baat he, eno seng Rangteenook nyia seng deek sengkaan uh thet haat ete ang hali!>>

⁴⁹ Neng changdi wasiit, heh men ah Kaiphas angta, erah paang adi heh Romwah Phokhothoon angta, eno heh ih li rumta, <<Sen mamah jen ngakthak lan! ⁵⁰ Sen ih tatam samthun kan deek akaan pan ih matnang ih noksong raangtaan ih wasiit rooptiila ah ese ang

ah ngeh ah!>> ⁵¹ Kaiphas ah hethung nawa ih tajengta, erah paang adi Romwah Phokhothoon ang kano, Jehudi noksong raang ih Jisu roopti ah ngeh ih chiilam laalam ni banjat eta, ⁵² eno neng loong raangtaan luulu tah angka, Rangte suh asah mathan phaang jaangta erah loong ah phunsiit saksiit ih khoonsiit suh nep angta.

⁵³ Erah sa dowah ih Jehudi ngoong awang loong ah ih Jisu tek haat suh chung rumta. ⁵⁴ Erah thoidi Judia ni Jisu wuusa ni tanaan tupkoomta, eno erah hah dowah doksoon ano, phisaang hah re dowah Ephraim samnuh ni heliphante loong damdi tong kata.

⁵⁵ Khopi Kuwaang lang nanah ang kano, miloong ah neng hah nawa Jerusalem ni Kuwaang maangdi khojooop karumta. ⁵⁶ Neng ih Jisu jamsok rumta, eno neng loong ah Rangteenook ni thutthe rum adi, neng neng chengmui rumta, <<Sen ih tiimjih thun han?>> Jisu ah kuwaang adoh tajaatjaat tam wangra?>>

⁵⁷ Romwah phokhoh nyia Pharisi loong ih baat rumta, o ih Jisu japtup ah, heh ih chobaat etheng, neng ih jootkhak esuh ah.

12

Jisu Bithani ni

(Mat 26:6-13; Mk 14:3-9)

¹ Khopi Kuwaang sa arok ngani, Jisu Bithani ni kata, erah hah ah heh ih tek nawa ngaaksaat siitta Lajaras hadaang angta. ² Neng loong ah ih Jisu raangtaan ih rangja phaksat songwaang rumta, erah di Martha ih roong sokboita;

neng dung dowa Lajaras ah teebun reeni Jisu damdi roongtongta. ³ Eno Meeri ih etumjaat nard banglak nawa hoon arah thuuthom thaangchaan thaang phontum ah piiwan haano Jisu lah ni lokwan taha, eno heh khoroon ih hut haatta. Phontum ah nokmong ni tummangmang ih tumwangta. ⁴ Eno heliphante dung dowa wasiit, Judas Iskirot-Jisu mokwaante ah ih liita. ⁵ <<Erah than thaangchaan phontum ah ngunkholok chaajom* doh sang ano changthih loong asuh ngun ah mamah lapheekoh eha? >> ⁶ Heh erah jengta ah changthih minchan ih tajengta, heh ehuh ang ah angno jengta. Ngunkhaak ah heh ih huita, eno erah dowa heh ih kamaakta.

⁷ Eno Jisu ih liita, <<Meeri ah nak paklak an heh luulu thiinhaat an! Phontum ah nga mangbeng raang ih toomthiin ah. ⁸ Changthih abah saarookwet ih sen damdoh ang ha, enoonthong ngah ah saarookwet sen damdoh tatongrang.>>

Lajaras khumtan rumta

⁹ Mih hantek ih Jisu Bithani ni ngeh japchaat rumta, erah thoidi Jisu jamboi luulu la anghang ih, Jisu ih tek nawa ngaakthingta Lajaras nep tup suh wang rumta. ¹⁰ Romwah phokhoh loong ah ih Lajaras nep tek haat suh chung rumta, ¹¹ Lajaras ngaaksaat thoidi Jehudi loong ah ih ngoong awang jeng laboichaat thang ih Jisu reeni wangleh heh ah hanpi rumta.

12:3 12:3 Luk 7:37,38 * **12:5** 12:5 ngunkholok: 6:7 ah soktheng **12:8** 12:8 Hodb 15:11

*Jerusalem ni ruurangrang ih wangta
(Mat 21:1-11; Mk 11:1-11; Luk 19:28-40)*

¹² Erah saalih adi Khopi Kuwaang ni wangte miloong ah ih Jisu Jerusalem ni wang ah japchaat rumta. ¹³ Erah thoidi miloong ah paam bang-mong ah pi rum ano chomui karumta, eno riirumta, <<Rangte rangphoong an! O Teesu mendi ra hala heh suh Rangte ih romse tamkoh ah! Rangte ih Ijirel Luuwang suh romseetam koh ah!>>

¹⁴ Rangteele ni raangha likhiik, Jisu ih moktoh ah japtup ano heh sakkhoh ni duutong ano kata, ¹⁵ <<Jaion samnuthung dowa mina loong ah nakcho an!

Sen Luuwang arah ra hala,
moktoh khoni ra hala.>>

¹⁶ Erah tokdi heliphante loong ah ih tiim suh liiha ngeh ih tajat rumta; enoothong Jisu ah dong rangka kano ba; samthun rumta rangteele ni liiha ah heh suh liiha eno neng loong ah heh raangtaan mokah rumla ngeh ah.

¹⁷ Mang beng nawa Jisu ih Lajaras tek-choi dokpoon ano ngaakthing thukta tupte miloong ah ih noongrep ni tumbaat kaat rumta.

¹⁸ Paatjaajih reeraang kano miloong ah chomui wang rumta. ¹⁹ Pharisi loong ah nengneng laktung di roongwaan rumta, <<sok thaak an, seng ih tiim uh tami eke! Arah mongrep dowa mina loong ah ih helih tola phan rumha!>>

Grik mina mararah ih Jisu jam rumta

²⁰ Kuwaang mong adi Jerusalem ni rangsoom wangrum ta dung adi Grik nok hah mararah eje angta. ²¹ Neng loong ah Philip jiinni wang rumta (heh Galili nawa Bethsaida nok hah angta), neng loong ah ih heh suh li rumta, <<Chuupha, seng Jisu tup suh lihi.>>

²² Philip ih Andriu suh baatwan ano nengnyi wanyiinyi Jisu suh baatwan nyuuta. ²³ Eno Jisu ih nengnyi suh ngaakbaat nyuuta, <<Mina Sah rangka saapoot ah amadi thok ehala. ²⁴ Ngah ih amiisak baat rumhala; raanteh ah hah nah wen ano latek thukka bah raanteh esiit laklak ang ah. Raanteh ah tek ih taano ba, hantektek ih dong tiik ah. ²⁵ O mina ih heh teewah roidong asuh mongmah ah erah mina ah ih mat haat ih ah; arah mongrep adoh o mina ih heh roidong ah lathunka mina rah ih mabah uh lathoonka roidong ah ban thiinha. ²⁶ O mina ih nga mootkaat suh enook e ah, heh nga lih jaatjaat phanjih, eno ba nga laksuh ah ngah maadoh angang heh uh erah doh roong angha. Eno nga mootkaat ah o kah ah erah seng Wah ih soomtu ih ah.

Jisu ih heh tektiit baatta

²⁷ <<Amadi ngah mong rapne saamlang—eno ngah ih tiimjih li ang? Ngah ih emah tamli ang, 'Ewah, nga chamchoh saapoot ah nakthok thukwe ho? Enoothong ngah erah raangtaan ih ra tahang—chamnaang saapoot ah chosuh ah. ²⁸ Ewah, an men rangkajih ju toom ang ah!>>

Eno rang ni jeng arah chaatta, <<Ngaah ih heh rangka ah thoksiit halang, eno bolam uh emamah ih boot rangka thuk ang.>>

²⁹ Erah di khoonchap rumta miloong ah ih japchaat ih rumta, eno mararah ih liita ranghula, mararah ih liita, <<Rangsah heh damdi roongwaan la!>>

³⁰ Enoothong Jisu ih baat rumta, <<Erah jengla ah nga raang ih tah angka, erah sen loong raang ih jengla. ³¹ Amadi, arah mongrep dande saapoot ah thok ehala, arah mongrep pante loong ah datsiit ih ah. ³² Eno, arah hah dowah ngaah toonjoh hangdoh loongtang nga reenah thoksiit rumhang.>> (³³ Jisu erah jengta ah heh mamah ih ti ah erah tiit ah baatta.)

³⁴ Miloong ah ih liita, <<Seng Hootthe ih liiha Kristo ah saarootwet raang ih ething tong ah. Eno, sen ih, Mina Sah ah toonjoot jaatjaat ih ah ngeh ih mamah ih miili han?>> Mina Sah rah o ah?"

³⁵ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Weephaak ah sen loong damdoh chomroe ba boot waktong ha. Erah raangtaan ih, weephaakla tok adoh sen khoom roh ih an laamang nah phokhoom an; tiimnge liidi laamang ni khoomte ih tajatka heh maani kala ngeh ah. ³⁶ Erah raangtaan ih, weephaak ah hanpi ih an, weephaak mina toom ang an.>>

Miloong ah ih tahanpi rumta

Erah baat rumta lidi, Jisu ah neng loong reenawa doksoon kah ano hutong kata.

³⁷ Miloong ah pandi Jisu ih paatjaajih loong ah taat noisok rum abah uh, tahanpi rumta, ³⁸ erah raangtaan ih Isaia khowah jengta ah amiisak ih toom ang raaha ngeh ah:

<<Teesu, seng ih baat hi tiitkhaap ah o ih hanpi ah?

Teesu ih, hechaan hepahan ah o suh noisok ha? >>

³⁹ Eno, neng loong ih tami hanpi rumta, Isaia khowah ih uh erah ah baatta,

⁴⁰ <<Rangte ih neng mik dookthuk ah, nengthung nengtak tajang thukka ang ah, tiimnge liidi neng mik ih naktoom tup ah, neng thung ih na toom jat ah ngeh ah, eno nga reenah uh deesiit esuh naktoom wang rumha, Rangte ih liita.>>

⁴¹ Erah Isaia jengta, Jisu rangka ah tup ano heh tiit ah baatta.

⁴² Erabah uh, Jehudi ngoong awang loong ih Jisu ah hanpi erumta, enoothong Pharisi loong ih Jehudi rangsoomnok nawa dokphan raacho ih wuusa ni tanaan waan rumta. ⁴³ Eno neng loong ah ih Rangte ih gu nang ih mina ih gu ah jam rumta.

Jisu Jengkhaap jun ih dande ah

⁴⁴ Jisu ih erongwah ih riibaat rumta, <<O mina ih ngah hanpi rum halang, erah loong ah ih nga luulu tahanpi rumrang enoothong nga daapkaatte rah uh hanpi ih rumha. ⁴⁵ O mina ih ngah tup ih halang, ngah daapkaatte ah uh etup eha. ⁴⁶ Ngah arah mongrep adi weephaak likhiik ih ra tahang, nga hanpiite loong ah laamang

mong nah naktoom tong rum ah ngeh ah. ⁴⁷ O mina ih nga tiitkhaap ah chaat ano lakapka bah, ngah ih heh tadande kang. Ngah mongrep dande tara rang, puipang esuh ra tahang. ⁴⁸ Enoothong o mina ih nga jeng lakapka nyia nga tiit ah edaan ih ah, heh dande wahoh wasiit je ah. Ngah jenglang jengkhaap ah ih rangthoon doh heh dande ah! ⁴⁹ Arah amiisak tiit baat hang, tiimnge liidi nga chaan nawa ih tajeng kang, ngah daapkaatte seng Wah ih emah ih jeng theng ngeh ih baat halang ah ba jenglang. ⁵⁰ Ngah ih jat ehang heh jengdang ah ih lathoon roidong koh ah. Erah raangtaan ih ngah ih tiim liihang, erah seng Wah ih baat halang jeng ah baat hang.>>

13

Jisu ih heliphante loong lah tiihaatta

¹ Erah sa ah Khopui Kuwaang sa rangkhah ang ah liidoh angta. Jisu ih jat eta heh mongrep dowah Hewah reenah toon soonwang suh saapoot ah thok ehala. Jisu ih mongrep dowah heh mina loong ah saarookwet minchan rumta, eno rangkuh maang thoonthoon ih minchan rumta.

² Jisu nyia heliphante loong ih rangja phaaksat sah rumta. Erah di dook Hakhoh juubaaan ih Simon Iskariot sah Judas tenthun ni Jisu jootkot suh jen nop ih thukta.* ³ Jisu ih jat eta Hewah ih jirep chaan aphaan ah heh suh koha, eno heh ih jat eta heh Rangte reenawa

* **13:2** 13:2 Hakhoh luuwang... Jisu jootkot; adolehHakhoh luuwang ih, Simon Iskariot sah, Judas Iskariot ih jootkot etheng ngeh ih jen samthun eta

ra taha eno Rangte jiinnah we ngaakwang ah ngeh ah. ⁴ Erah raangtaan phaksat sah rumta teebun dowa Jisu toonchap ano rangkhoni kapta samsong ah khoockhiin ano, nyusah ah heh room ni toondekta. ⁵ Eno joong ah tek adi ke ano heliphante loong lah ah tiihatta eno heh room dowa nyusah rah ih hook hut rumta. ⁶ Jisu ah Simon Pitar reeni kaat kano chengta, <<Teesu, nga lah uh tiihaat nih ehang?>>

⁷ Jisu ih ngaakbaatta, <<amadoh ngah ih tiim ehang tajatko, enoothong linah dongjat uh.>>

⁸ Pitar ih liita, <<Tiimtok doh uh nga lah bah nak tiihaat hang!>>

Jisu ih ngaak liita, <<Ngah ih an lah ah latiihaat raabah," <<an nga liphante takah angko.>>

⁹ Simon Pitar ih ngaakbaatta, <<Teesu, enobah nga lah luulu nak tiihaat hang! Nga khoh nyia nga lak nep chotchaat hang!>>

¹⁰ Jisu ih liita, <<O mina ih heh sak saachot choi abah esa lakah chot theng, heh lah luulu[†] ba tiihaat theng. Sen thoontang esa—wasiit ah ba.>> (¹¹ Jisu ih heh jootkotte ah jen jat eta; erah thoidi jengta, <<Sen loongtang esa, wasiit ah ba.>>)

¹² Jisu ih neng lah ah jen tiihaat rum ano heh samsong ah we toonsongta eno teebun adi ngaaktong wangta. Jisu ih cheng rumta, <<Ngah ih sen raangtaan ih tiimjih etang jat tam ih tan? >> ¹³ <<Sen ih ngasuh nyootte nyia Teesu li hali, punjeng elan, tiimnge liidi ngah emah ju. ¹⁴ Sen Teesu nyia Nyootte ang ang bah uh ngah ih sen

[†] **13:10** 13:10 Mararah le ni tajeekaheh lah luulu liiha. **13:12**
13:12 Luk 22:27

lah tiihaat rumhala. Erah raangtaan ih sen uh sen lah ah emamah tiihaatmui theng. ¹⁵ Ngah ih sen loong asuh jengthaak nyootsoot rumhala, seng uh emamah angheng ngeh ah. ¹⁶ Sen loong asuh amiisak tiit ah baat rumhala: Heh Teesu nang ih o dah uh elong tah angka, adoleh tiitkhaap baat kaatte ah heh daapkaat nang ih elong tami angka. ¹⁷ Amadi sen ih ami tiit ah jat ehan, emamah ih banreeraang anbah, sen tiimthan tenroon ang an!>>

¹⁸ <<Sen loongtang tiit ngah ih tabaat kang; o danje hang ah ngah ih jat ehang. Enoothong rangteele ni liiha ah thok jaatjaat eha, erah di emah liiha, o mina nga damdoh roong phaksah ha erah mih ah nga siikhaamte ih hoon ah. ¹⁹ Erah maang angkaadi sen loong asuh baat rumhala, rangthoon doh emah ang adoh sen ih hanpi ih an 'Ngah Liiha ah Ngah'. ²⁰ Ngah ih amiisak tiit ah baat rumhala; ngah ih daapkaat lang mih ah o ih lambanchoh ah erah nga lambanchoh halang, adoleh o ih nga lam bantho halang erah nga daapkaatte wah lam bantho ha.>>

Jisu ih heh jootkot banjat eta

(Mat 26:20-25; Mk 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Erah jeng lidi Jisu rapne ih mongsaam ano wuusaani dongjengta, <<Ngah ih amiisak tiit baat rumhala; sen loong dung dow wasiit ih ngah jokoh he.>>

²² Heliphante loong ah neng neng sokmui rum ano paatti rumta, o suh liiha ngeh ah. ²³ Heliphante dung dowa Jisu mongnook warah Jisu reeni tongta. ²⁴ Simon Pitar ih helak ah moot ano erah wah rah suh chengta, <<Erah o asuh li hali chengthaak uh?>>

²⁵ Eno heliphante ah Jisu reeni tiittong ano chengta, <<Teesu erah o ang weeli?>>

²⁶ Jisu ih ngaakbaatta, <<Ngah ih baanlo ah khu adoh tem angno koh ang; erah mih ah ang ah.>> Eno Jisu ih baanlo chep ah luptem ano Simon Iskariot sah, Judas suh kota. ²⁷ Baanlo thaang damdam Soitaan ah Judas sak ni nop-tongta. Eno Jisu ih Judas suh baatta, an tiim reetheng ah kharok ih re uh!>> ²⁸ Teebun ni roongtongte heliphante wahoh loong ah ih o ih uh tajatta Jisu ih heh suh tiim esuh emah baatta ngeh ah. ²⁹ Heliphante loong ih mok samthun rumta, Judas ah ngun thiinte ang kano Kuwaang raang ih phaksat riikkaat hebaat ha erah lah angka changthih noodek suh kot hebaat ha ngeh ah.

³⁰ Erah kota baanlo ah thaangpi ano Judas ah doksoon ekata. Erah tokdi rangnak angta.

Jengdang Ena

³¹ Judas ah doksoon kaat kano Jisu ih liita, <<Amadi Mina Sah rangka ah dongjat thuk ha, Rangte rangka ah heh jun ih dongjat thuk ha.

³² Eno Rangte rangka ah Hesah jun ih choh abah, Mina Sah heh ih rangka ha ah dongjat thuk ah, eno erah kharok ih choomjoh ah. ³³ Ngaasuh

ngaasah loong, ngah sen damdoh saatang tah roongtong rang. Sen ih ngah jamboi ih he, enoothong Jehudi nok hah ngoong awang loong suh baattang ah likhiik, 'Ngah maako wanglang erah doh sen tami wangran.' ³⁴ Eno ngah ih sen suh jengdang ena koh rumhala; sen loong jaachi nah minchanmui etheng. Ngah ih sen loong minchan rumhala ah likhiik sen uh minchanmui etheng. ³⁵ Sen jaachi nah minchanmui ih anbah warep ih erah doh jat ah, sen loong ah nga liphante ngeh ah.>>

Jisu ih Pitar leek tiit banbaatta

(Mat 26:31-35; Mk 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ <<An manah wang uh, Teesu?>> Simon Pitar ih chengta.

Jisu ih ngaakbaatta, <<Amadoh an ih nga lih tajen phanrang,>> enoothong liwang nah nga lih jen phan ehang.>>

³⁷ <<Teesu, amadoh tiimnge ih an lih lajen phan ah?>> Pitar ih ngaak chengta, <<Ngabah an raangtaan ih tek suh banban ih tonglang!>>

³⁸ Jisu ih ngaak liita, <<Amiisak nga raang ih teksuh banban tam tonglu? Ngah ih amiisak tiit baat hala; woh maang weeka doh an jaajom leek uh tajatkang ngeh ah.

14

Hewah jiinni wang suh lampo ah Jisu

¹ Heliphante loong asuh Jisu ih baat rumta, <<Nak thungthih an nyia naksootsaam

an, <<Rangte nyia ngah ba hanpi* he. ² Seng Wah nok ni nokkhok hantek je ah, erah raangtaan ih ngah sen tongtheng ban khookham wanglang. Emah lah ang dobah† sen suh tabaat theng rum taha. ³ Eno, sen tongtheng jen khookham tangno, sen loong ah nga reenah toonsiit wansuh we ngaakrak ehng. ⁴ Sen ih jat ehan ngah wanglang lam ah maako wangla ih ah.>> ⁵ Thomas ih Jisu suh chengta, <<Teesu, an maako wanglu ah botseh lajatke ah; eno erah nah thoktheng lam ah mamah ih jat ih?>>

⁶ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<Ngah juuba lampo, amiisak nyia roidong; seng Wah jiinnah o uh tajen wangka, nga jun ih luulu jen wang ah. ⁷ Jisu ih li rumta, Amadi sen ih ngah jat ih hali,>>‡ <<seng Wah uh jat ih an, eno amah dowah ih heh uh jat ih han tup uh tup ih han.>>

⁸ Philip ih Jisu suh liita, <<Teesu, seng loong asuh seng Wah ah baat kohe; erah jamhi.>>

⁹ Jisu ih ngaakbaatta, <<Philip, sen loong damdi ngah rathan roongtong halang ah; amadi uh ngah o ah maang nih jat rang?>> O mina ih ngah tup halang erah ih seng Wah uh tup eha. Erah ang ah bah, 'Seng Wah ah baat kohe' ngeh ih tiim esuh liihan?

¹⁰ Philip, an ih tanih hanpiiko ngah seng Wah damdi eno seng Wah ah nga damdi ngeh

* **14:1** 14:1 Hanpi; adolehHanpi an. † **14:2** 14:2 Emah lah ang dobah; adolehSeng Wah nok ni nokkhok hantek je ah; emah lah ang dobah sen raangtaan khookham wanglang ngeh ih tamma baat theng rum taha? ‡ **14:7** 14:7Amadi ngah jat ih hala sen ih jat ih an; mararah le niSen ih jat ih tahe bah sen ih jat ih theng tahe.

ah? Ngah jenglang jengkhaap ah nga jeng tah angka.>> Jisu ih heliphante loong asuh baat rumta, Nga damdi waktong hala seng Wah ah ih heh mootkaat ah kala. ¹¹ Ngah ih baat rumhala ah hanpi an, ngah seng Wah damdi, seng Wah ah nga damdi. Ngah lahanpi riibah uh, nga reelang ah hanpi an. ¹² Ngah ih amiisak baat rumhala: O mina ih ngah hanpi halang erah ih ngah reelang nang ih elong mootkaat jen mokah ah, tiimnge liidi, ngah seng Wah taang ni wanglang. ¹³ Erah raangtaan ih nga mendoh sen ih tiim suh an erah reekot ih rumha, eno Hewah rangka ah Hesah jun ih noisok ah. ¹⁴ Nga mendoh sen ih tiimjih suh he§ nga ih reekot ih rumha.

Esa Chiiala kakham tiit

¹⁵ <<Sen ih nga minchan ih heebah, nga jengdang ah kap an. ¹⁶ Sen loong chosokte ngah ih seng Wah jiin nawa saarookwet waktong suh wahoh sukoh rumha. ¹⁷ Heh langla Chiiala, Rangte amiisak tiit wuubaatte. Mongrep dowa mina ih tachoka, tiimnge liidi neng ih tup uh tatupka jat uh tajatka. Enoothong sen ih bah jat ehan, heh* sen damdam waktong hala.

¹⁸ <<Ngah wang ih angdoh, sen luulu tathinhaat rumra; ngah sen jiinnah weengaak kaat ehang. ¹⁹ Chomroe lidoh mongrep mina ih ngah takah tuprang ang ah, enoothong sen ih bah tup ih he, tiimnge liidi ngah ething tong ang; sen uh ething tong an. ²⁰ Heh rangwu thok haadoh, sen

§ 14:14 14:14 Mararah le ni amuh ngah ah. * 14:17 14:17 heh ;Mararah ni ang ah

ih erah doh jat an ngah seng Wah damdi eno sen uh nga damdi, sen damdi ang halang likhiik ah.

²¹ <<O mina ih nga jengdang loong ah chaat ano kap ah heh juuba nga minchante ah. Seng Wah ih nga minchante loong ah minchan eha; ngah uh erah mina ah minchan ehang eno nga teewah tiit ah neng suh dongjat thuk ang.>>

²² Judas (arah ah Judas Iskariot tah angka) ih liita, <<Teesu, mongrep mina suh an teewah ah lajat thukthang ih seng suh luulu jatthuk hali rah mamah mi ang ah?>>

²³ Jisu ih ngaakbaat rumta, <<O mina ih ngah minchan hang erah ih ngah ih nyootsoot hang ah kap ih ah. Seng Wah ih uh erah mih ah minchan ih ah eno sek Soowah raahe tiino neng damdoh waktong raahe tih. ²⁴ O mina ih ngah taminchan rang erah mih ah ih ngah ih nyootsoot hang ah uh takapka. Eno ngah ih ngaathung ih tanyootsoot rumra, erabah nga daapkaatte seng Wah jengkhaap nyootsoot rumhala.

²⁵ <<Arah sen damdi tongpoot diiba baat rumhala. ²⁶ Sen chosokte, Esa Chiiala ah seng Wah ih nga mendoh kaat thuk ha, erah ih jirep ah nyootsoot han eno ngah ih nyoot rumhala ah samthun ih thuk han.

²⁷ <<Nga jiin dowa semroongroong ih tongjih ah sen suh thiinhaat koh rumhala. Mongrep mina ih koha likhiik takoh rumra. Sen naksoot-saam an; cho uh nakcho an. ²⁸ Ngah ih sen suh baatrum taha ah chaat etan, 'thiinhaat ih rumhala ngeh ah, enoothong ngah sen taang nah we ngaakkaat ehang.' Sen ih ngah minchan ehe bah ah, seng Wah reeni wanglang asuh sen

roon ih an; tiimnge liidi seng Wah ah nga nang ih elong. ²⁹ Jirep ah maang angkaadi amadi banbaat rumhala, emah ang adoh, sen ih hanpi toom ih an suh ah. ³⁰ Sen damdoh ngah ehan takah jen roongwaan rang, arah mongrep pante ah thok ehala. Nga khotokdi hechaan amuh, ³¹ enoothong seng Wah ah nga mongnook ngeh ih mongrep mina warep ih jat jaatjaat etheng; erah raangtaan ih heh ih tiim baat halang erah jun ih reelang.

<<Raahan, arah dowa dokkhoom eh ih.

15

Jisu Juuba Anggut tiik

¹ <<Ngah juuba amiisak anggut, eno seng Wah ah paachangte. ² Ngaaphaak ngaataang heh tiikmuh loong ah kheehaat eha, eno hetiiik pan loong ah domjaan ih ah, enoobah singmoot choi nyia domjaan choi ang kano ehan ih dong tiik ah. ³ Sen loong abah ngah ih nyootsoot rum taha jun ih sa choi jen lang etan. ⁴ Sen loong ah nga damdoh roomtong han, ngah uh sen damdoh roomtong hang. Bangphaak ah hetiiiktiik tami tiikka, heruh dowa phaakkah ah doba mi dongtiik ah. Erah likhiik sen uh nga damdoh lah angran bah sen tiik ah tami tiik kan.

⁵ <<Ngah juuba anggut ruh, sen loong ah hephaak. O mina nga damdoh angha nyia ngah hedamdoh angtang nooba, hetiiik ah ehan ih dong tiik ah; ngah laje kangbah an ih tiim uh tami ih ko. ⁶ O ang abah uh nga damdoh lah ang raabah, erah hephaak hook toom e ah ngeh ih

dook haat ah likhiik ang ah; erah likhiik abah chatjoh ano we nah ba saanjotak ah. ⁷ Sen loong ah nga damdoh tonghan bah nyia ngah ih nyootsoot rumhala jengkhaap ah kap anbah, sen ih tiimsuk suh nooklan erah choh ih an. ⁸ Seng Wah rangka ah sen tiik senlak jun ih jat ah; emah ang anno juuba sen loong ah nga liphante ang an. ⁹ Seng Wah ih ngah minchan halang ah likhiik sen uh ngah ih emah minchan rumhala; erah raangtaan ih nga minchan doh tong an. ¹⁰ Sen loong ih nga jengdang ah kap an nooba, nga minchan doh jen tong an, ngah ih seng Wah jengdang ah kap angno heh minchan di tonglang ah likhiik ah.

¹¹ <<A baat rumhala ah langla, nga tonglang ah likhiik sen uh tenroon ih toomtong an ngeh ih baat rumhala, sen loong ah rapne ih eroon toom ih an. ¹² Nga jengdang ah langla arah: Ngah ih sen minchan rumhala ah likhiik sen uh emamah ih minchanmui an. ¹³ Elongthoon minchan ah langla maama joonte raang ih heh roidong jen koha rah. ¹⁴ Eno sen loong ah nga jengkhaap adoh songtong anno juuba nga joonte ih hoon an. ¹⁵ Sen loong asuh ngah ih nga laksuh ngeh ih takah li rumra, tiimnge liidi heh laksuh ih bah heh changte ih tiim eha erah tajatka. Erah nang ebah sen suh nga joonte li rumhala, erah thoidi seng Wah jiin nawa tiimjih chaattang loong ah thoontang baat rumhala. ¹⁶ Ngah sen ih danje heerah tah angkang; ngah ih senba danje rumhala. Ngah ih

sen tiik senlak ehanhan toom ih jaat an ngeh ih danje rumhala, hetiiik saarookwet ih tong arah likhiik ah. Erah raangtaan ih nga mendoh seng Wah jiin nawa tiimjaat suh an erah ekot ehan. ¹⁷ Erah raangtaan ih baat rumhala; sen loong ah wasiit ih wasiit minchanmui e an.

Mongrep mina ih chiik haat

¹⁸ <<Arah mongrep ah ih miksuk ih hanbah, sen ih samthun ih an ngah phang miksuk rum tahang ah. ¹⁹ Sen arah mongrep mina angtan bah neng mina likhiik ih minchan theng tahan. Enoothong ngah ih sen loong ah arah hadaang dowah danje rum taha, neng mina tah angkan. Erah thoidi miksuh halan. ²⁰ Ngah ih baat rum taha ah samthun an; ‘dah ah mabah uh heh changte nang ih elong tah angka.’ Neng ih ngah siiwi ih rumtahang bah sen uh siiwi ehan; ngah ih nyootsoot rumtang ah kap rumta bah sen ih nyootsoot han ah uh kap etheng rumta. ²¹ Eno sen loong nga mina angkan no siiwi ih han ang ah. Erah damdi ngah o ih daapkaat tahang warah neng ih tajat rumka. ²² Neng reenah ngah lakaat dobah nyia laroongwaan kaat dobah neng loong ah rangdah nah tamoong theng rumta; aadowa ebah, neng rangdah ah biin anaan takah chorumka. ²³ O mina ih ngah miksuk halang seng Wah uh miksuk eha. ²⁴ Neng loong ah rangdah tah angheng rumta ngah ih o uh lathaak reeka ah neng dung nah lamok reetang bah ah; tiimnge liidi, neng ih nga mamah reetang loong ah tup ih rumha, eno

neng ih sek Soowah wanyiinyi mikasuk hali tih.
²⁵ Enoothong, erah elang jaatjaat etheng angta, neng Hootthe ni banraang thiinta ah amiisak doh ang etheng: 'Ngah tiim lathih kangdi chiik haat rum halang.'

²⁶ <<Chosokte ah kaat eha—erah langla Chiiala, Rangte tiit ami ah wuubaat suh seng Wah reenawa raaha. Ngah ih seng Wah reenawa daapkaat hang, eno heh ih nga tiit ah baat han.

²⁷ Eno, sen loong ah jaakhoh dowah ih nga damdi ang thoidoh sen ih uh nga tiit tumbaat an.

16

¹ <<Ngah ih arah jengkhaap ah baat rumhala, sen laalom ah naktoom toihaat an ngeh ah. ² Sen loong ah Jehudi rangsoomnok nawa dokphanhaat ehan, eno sen tek haat saapoot uh thok eha, neng ih mok samthun ah sen tek haat ah suh Rangte mootkaat kalang ngeh ah. ³ Sek Soowah ah lajat thoidoh miloong ah emah reeraang rum ah. ⁴ Amadi sen loong asuh baat rumhala langla, emah ih siiwi handoh sen loong ah ih toom samthun an.

Esa Chiiala Mootkaat

<<Jaakhodi, ngah sen damdi ang thoidi arah tiit ah tabaat rum taha. ⁵ Ngah o ih daapkaat tahang, amadi heh taang ni ngaakwang lang, erabah uh sen ih ngasuh mani wanglu ngeh ih o ih uh tacheng ri. ⁶ Eno amadi sen suh emah baatrum kohaano, sen loong ah thungjoong elan. ⁷ Enoothong sen loong asuh amiisak tiit ah baat

rumhala: Ngah wanglaan ih ang bah sen raang ih ese ang ah, tiimnge liidi ngah lamok wang kangbah sen Chosokte ah sen jiinnah taraara ang ah. Enoothong ngah dok soonwang tangno, sen Chosokte ah ekaat ih thuk hang. ⁸ Esa Chiiala ah ra haano, mongrep mina suh neng rangdah tiit ah jatthuk ah, kateng tiit ah jatthuk ah, erah damdoh Rangte ih dande tiit ah jatthuk ih ah. ⁹ Ngah lahanpi thoidoh, neng ih rangdah tiit ah tadanjat rumka ang ah; ¹⁰ neng ih kateng tiit ah tajat rumka, tiimnge liidi ngah seng Wah reeni wanglang eno ngah takah japtupri ang ah, ¹¹ eno neng loong ah dande tiit ah tajat rumka, tiimnge liidi arah mongrep dow a neng pante ah jen dande eta.

¹² <<Ngah ih sen suh baattheng ene tah angka, erabah uh amadoh baat rumha bah tajen naanchaat kan ang ah. ¹³ Enoothong, Rangte amiitiit jatthukte Chiiala raaha doh, heh ih amiisak lampo adoh siit han. Heh ih heh chaan nawa ih tajengka ang ah, enoothong heh ih tiimjih japchaat ah erah ba jeng ah nyia lakngah nawa tiit ah ba baat han. ¹⁴ Sen suh Chiiala ah ih nga jeng ah baatkaat hanno nga rangka thuk hang. ¹⁵ Seng Wah suh tiimjeela jirep ah nga raangtaan; erah thoidoi baat rumhala Chiiala ih nga jiiin nawa tiim chaat ah erah ah baat han.

Thungjoong nyi tenroon

¹⁶ <<Chomroe doh sen ih ngah takah boot japtupri, eno chomroe lidoh ngah we japtup ehe.>>

17 Mararah heliphante loong ah nengneng chengmui rumta, <<Heh ih tiim asuh liiha, chomroe doh sen ih takah boot japtupri eno chomroe lidoh ngah we japtup ehe ngeh ah; eno heh ih emah uh eli eha, 'tiimnge liidi ngah seng Wah jiinni wanglang.' 18 Chomroe ah tiim asuh liiha? Tiimjih suh li koja, erah seng ih tajatke!>>

19 Jisu ih jat eta, heliphante loong ih heh suh cheng ah ngeh ah, erah raangtaan ih Jisu ih baat rumta, <<Ngah ih liihang, 'Chomroe sen ih takah boot japtupri, eno chomroe lidoh pootsiit we tup ehe.' Erah li kangno tanih kah chengmui lan? 20 Ngah ih ami tiit ah baat rumhala: Seng loong ah nga raangtaan ih ehuh an, enoothong mongrep dowo miloong ah eroon ih ah; sen loong abah thungthet ih an erabah uh erah lih adoh eroon ih an. 21 Minuh ah heh sah tup tok thok kohaano sootsaam ela, tiimnge liidi heh chamnaang tok ah thok ehala; enoothong heh sah dongtup ano heh chamchoh ah beehaat eha, tiimnge liidi heh arah mongrep adi heh sah tup kano eroon ela. 22 Erah likhiik sen loong asuh emamah ang ah: Amadi sen loong ah thungthet elan, enoothong ngah ih we japtup ih rumha, eno sen loong ah erah than ih roon an sen tenroon ah o ih uh tajan nge ran.

23 <<Sen loong asuh ami tiit ah baat rumhala, saapoot thok haadoh sen ih tiim uh tasuh ri ang ah. Sen suh amiisak tiit baat rumhala; nga

mendoh* seng Wah jiin nawa tiimsuh an, erah heh ih kot ih han. ²⁴ Amadoh nga mendoh maang suh ang an bah; sen ih suk ih an, eno erah choh anno sen ten laanchem roh ih roon an.

Mongrep jen ah

²⁵ <<Nghah ih arah jengkhaap loong ah tiitthaak toobaat damdi baat rumhala. Enoothong saapoot ah thok eha ngah ih tiitthaak lam ih takah baat rumra, enoothong seng Wah tiit ah saasa ih baat rumha. ²⁶ Erah rangwu thok haadoh sen loong ah ih seng Wah jiin nawa nga mendoh suh an, sen mendoh nga ih suh ang ngeh ih taliikang, ²⁷ Sengwah heteteewah ih sen loong ah minchan ih halan. Sen loong ah ih ngah nook kohe nyia Rangte reenawa ra hala ngeh ih hanpi thoidi seng Wah ih sen uh minchan ih halan. ²⁸ Nghah arah mongrep adi seng Wah reenawa ra tahang, eno arah mongrep ah thiinhaat angno seng Wah jiinni ngaakwang lang.>>

²⁹ Eno heliphante loong ah ih Jisu suh baatta, <<Amadi bah an ih saasa ih jenglu, tiitthaak lam ih labaat ah. ³⁰ Amadi kokjat ehi an ih jirep ah jat ehu ngeh ah; an suh mih ih miicheng jih tajeeka. Erah thoidi Rangte reenawa raahalu ngeh ih seng ih jat ehi.>>

³¹ Jisu ih ngaakcheng rumta, <<Amadi hanpi tam ih han? ³² Saapoot ah amadi jen thok ehala, sen loong ah noongrep nah saapsoon an, nga luulu thiinhaat heeno sen nok nah saapsoon an.

* **16:23** 16:23 Nga mendoh seng Wah jiin nawa tiim suh an, heh ih kot ih han; mararah ni Seng Wah jiin nawa tiim suh an nga mendoh kot ehan ang ah

Enoothong emah ebah nga luulu tah angkang, tiimnge liidi seng Wah nga damdi eje. ³³ Ngah ih arah tiit ah nga damdi anghanno semroongroong ih toomtong rum ah ngeh ih baat rumhala. Sen loong ah mongrep mih ih chamnaang ih thuk han. Enoothong sen lacho theng! Ngah ih mongrep ah jen etang!>>

17

Heliphante loong suh Jisu ih rangsoom kota

¹ Erah jeng ano Jisu rangko toonsokwan ano liita, <<Ewah, saapoot ah thok ehala, an Sah rangka thuk uh, heh ih an toom we choomjoot thuk ho. ² Mina thoontang kothung ni an ih heh suh chaan aphaan kotu, an ih kotu mina loong asuh lathoon theng roidong jen kot suh ah. ³ Lathoon theng roidong ah langla, amiisak Rangte ah an luulu jat halu nyia an ih daapkaat taho Kristo jat ha asuh liiha. ⁴ Arah hah adi an rangka ah ngah ih noisok etang; an ih mootthuk tahang mootkaat ah ejen etang. ⁵ Ewah! Arah hah maangdong di, an damdi angtok doh nga rangka tahang ah likhiik an ngathong nah amadoh nga rangka hang.

⁶ <<Arah mongrep dowwa mina kotahang loong asuh an ejat ih thuk taha. Erah koh halang mina loong ah an mina angta. Neng ih an jeng ah kap eta, ⁷ eno an ih koh halang jirep ah an jiin nawa ra hala ngeh ih amadi jat ih rumha. ⁸ Neng suh an tiitkhaap baat tahang tiit ah baat ih rumtang, eno neng ih erah tiitkhaap ah kap ih rumta; neng ih jat eha ngah amiisak an reenawa ra tahang,

eno an ih daapkaat tahang ah neng ih hanpi ih rumha.

⁹ <<Ngah ih neng raang ih soomhang. Arah mongrep raangtaan ih tah soomkang, enoothong an ih kotahang loong raang ih soomhang, timnge liidi neng loong an mina. ¹⁰ Nga dam dow a loong ah an mina, an reedowa mina loong ah nga raangtaan; nga rangka ah neng jun ih noisok ha. ¹¹ Eno, ngah amadi an taang ni wang halang; arah mongrep adi takah boot tong kang, enoothong neng loong ah arah mongrep adi thiinhaat hang. Esa Rangte! An ih ngasuh kotahang men* dow a chaan anphaan nawa ih puipang ih rum uh, sek esiit angli tih likhiik neng uh esiit toom angrum ah. ¹² Ngah neng loong damdi angtang adoh an ih kotahang men† dow a chaan anphaan nawa ih puipang ih rumtang, wasiit taan uh maat haat muh, marah emat jaatjaat ete angta ba mata—erabah Rangteele ni raangha jun ih ang etheng jaatjaat angta. ¹³ Amadi ngah an reeni wang halang, eno ngah arah mongrep ni angang di nga tenroon nah neng ten laanchem roh toomtong rum ah ngeh liihang. ¹⁴ Ngah ih an tiitkhaap ah baatrum kangno arah mongrep dow a miloong ah ih miksuk ih rumha, neng uh nga likhiikkhiik arah mongrep mih takah angrumka. ¹⁵ Ngah ih neng loong ah arah

* **17:11** 17:11 An ih kotahang men, chaan anphaan mendoh, puipang rum uh; mararah le ni liiha Anchaan anphaan mendoh ngasuh kotahang loong ah puipang rum uh **17:12** 17:12 Rsb 41:9; Jn 13:18 † **17:12** 17:12 An ih kotahang, chaan anphaan mendoh, mararah le ni liiha Anchaan anphaan mendi nga suh kotang mendi puipang rum hang

mongrep dowa toonsiit ih uh ngeh taliikang, neng loong ah Soitaan lak nawa puipang esuh baat we hala. ¹⁶ Nga likhiikkhiik neng uh arah mongrep mih takah angka. ¹⁷ Amiitiit jun ih neng loong ah antewah lak nah look haat uh, tiimnge liidi an jengkhaap ah amiisak. ¹⁸ An ih ngah mamah ih daapkaat tahang, erah likhiik ngah ih uh neng loong ah mongrep ni daapkaat rumlang. ¹⁹ Neng raang ih nga teewah an suh look haat hala, tiimnge liidi neng ih uh neng teewah ah amiisak ih an lak nah toom look haat rumho.

²⁰ <<Neng raang ih luulu tasoomkang, neng ih tiitkhaap baatkaat rum adoh nga hanpiite loong raang ih nep soomhang. ²¹ Neng loongtang esiit ih toom angrum ah. Ewah! Neng loong ah sek damdoh toom jen angha, an nga damdi adoleh ngah an damdi likhiik ah. Neng loong ah esiit toom angrum ah, arah mongrep dowa miloong ah ih ngah an ih daapkaat tahang ah toom hanpi rum ah. ²² An ih choomjoh tahang ah likhiik ih neng uh emamah ih rangka thuk rumhang, enooba neng esiit ih angrum ah, seknyi angli tih likhiik ah: ²³ Ngah neng damdi eno an nga damdi, enooba neng loong ah esiit jaatjaat ih angrum ah, tiimnge liidi arah mongrep dowa miloong ah ih ngah an ih daapkaat tahang ah toomjat rum ah nyia an ih ngah minchan halang ah likhiik neng uh an ih emamah ih minchan hu.

²⁴ <<Ewah! Neng loong ah an ih ngasuh kohalang, eno ngah manah angang neng uh nga damdam toom ang rumha, enooba neng ih nga rangka ah chotup rum ah, marah mongrep

maanghoon di nga rangka tu nyia minchan ih tahang ah. ²⁵ Ewah Katengthoon! Arah hah dowah miloong ah ih tajat ru ngah ih ba jat hala eno arah loong ah ih an ih daapkaat tahang ngeh ih jat rumha. ²⁶ Neng suh an jen jat ih thukrum taha, eno erah jatroh ih thukrum ang, enooba an ih nga minchan halang ah neng ih uh choh toom ih rum ah, eno ngah uh neng damdoh eje toom ang ang.>>

18

Jisu jikhakta

(Mat 26:47-56; Mk 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jisu ih rang ah jensoom ano, Kidron joisah saangko heliphante loong damdi daankata. Erah di pa esiit angta, eno Jisu nyia heliphante loong ah erah di nopwang rumta. ² Jisu jootkotte Judas ih erah pa ah mani angta erah jat eta, tiimnge liidi heliphante loong ah damdi Jisu erah di hepoot hepoot pakchomui roh ka ih rumta. ³ Erah thoidi romwah phokhothoon nyia Pharisi nok hah loong ah ih Judas damdi Room nok hah sipaahi nyia Rangteenook bante loong ah langpi papi ih wangthuk rumta, eno neng loong ah weetook nyia phiitwe ah piirum ano erah pa adi nopwang rumta. ⁴ Jisu ih heh teeteewah ah mamah theng ah, erah banjat eta, eno neng taangko ih tiitkhoom kah ano cheng rumta, <<O jam han sen ih ah?>>

⁵ “Najaret dowah Jisu,” neng loong ah ih ngaak-baat rumta.

“Erah liihan abah ngah,” Jisu ih baat rumta.

Mih khumtante, Judaas, ah erah di roongchap wangta. ⁶ Jisu ih <<Erah liihan abah ngah ngeh ih liikano<< neng liko ih ngaakchap rum ano hah ni loongjup rumta. ⁷ Jisu ih weengaak cheng rumta, “O jam han sen ih ah?”

“ Najaret dow a Jisu,” neng loong ah ih liita.

⁸ <<Ngah ih jen baat ih rum taha erabah ngah ngeh ah.>> Jisu ih baat rumta, <<Ngah jam hali bah wahoh loong ah ngaakkaat ih thuk an.” Jisu ih emah ih li rumta. (⁹ Heh ih maangdi ban baatta ah amiisak ih angsoh neng loong asuh emah li rumta, Jisu ih Hewah rang ah emah ih soomta: <<Ewah! An ih kotahang miloong ah wasiit taan uh ngah ih mat haatmuh.>>)

¹⁰ Simon Pitar ih lang esiit huita, erah dokkhoom ano Romwah phokhothoon dah na ah dakmiiko ah dat dookta. Erah dah men ah langla Malkus ngeh angta. ¹¹ Jisu ih Pitar suh liita, <<An lang ah hetoop adoh sak hui uh! Seng Wah ih kohalang chamnaang lookkep* adoh tajokka nih thun hu?>>

Annas reeni Jisu siitwanta

¹² Eno Room nawa sipaahi nyia neng saahaap, erah damdi Jehudi nok hah bante loong ah ih Jisu ah jorum ano kit rumta, ¹³ jaakhoh thoon ah Kaiphas hopwah Anna reeni siitwan rumta, erah paang adi Kaiphas ah Romwah Phokhothoon angta. ¹⁴ Jehudi ngoong awang loong asuh

18:11 18:11 Mat 26:39; Mk 14:36; Luk 22:42 * **18:11** 18:11 lookkep: Aradi lookkep ah chamchoh theng ang kano liiha, Jisu ih chamnaang lookkep ni jok ah likhiik cham ah

loongtang raang ih wasiit tek ah eseethoon ang ah ngeh ih hukbaatte ah Kaiphas angta.

Pitar ih Jisu leekbaatta

(Mat 26:69,70; Mk 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Pitar nyia heliphante wahoh wasiit Jisu lilih ih phankhoom kanyuuta. Erah heliphante ah Romwah Phokhothoon damdi menjat ang thoidi, Romwah Phokhothoon nok taakkhu ni Jisu damdi waknop wangta, ¹⁶ eno Pitar ah paakaawan adi banchapta. Heliphante ah kaalu ko ngaak kah ano jaalalah nusiit chapta asuh baat ano Pitar ah waknopsiit wanta.

¹⁷ Enoothong jaalalah rah ih kaalu adi Pitar suh chengta, <<An uh Jisu liphante tanih angkoko?>> <<Nghah tah angkang,>> Pitar ih ngaakbaatta.

¹⁸ Song ang kano, laksuh nyia bante loong ah we ah takrum ano songlom suh weekaang ni kookchap rumta. Erah di Pitar ah wang ano weekaang ni roong lomchap wangta.

Romwah Phokhoh ih Jisu suh chengta

(Mat 26:59-66; Mk 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Romwah Phokhothoon ih Jisu suh heliphante loong tiit nyia heh ih nyootsootta ah chengta. ²⁰ Jisu ih ngaakbaatta, "Saarookwet ngah nokraat ni mirep suh saasa ih jenglang; Jehudi rangsoomnok ni nyia Rangteenok ni, maradi miloong ah kalomkhon rum taha di ah. Mabah uh ngah husah ni jengmuh ²¹ An ih emah tiim esuh cheng halang? Nga jeng boichaatte loong asuh cheng uh. Nghah ih tiimjih baat rumtang neng ih chaat eta.>>

²² Jisu ih emah li kano, bante dowwa wasiit ih hethe ni baangbuh ano liita, <<Romwah Phokhothoon suh an ih emah mamah naan liihu! >>

²³ Jisu ih heh suh ngaak liitta, “Ngah tiim bah uh mokjeng etang bah, mirep suh adoh baat uh. Enoothong ngah tiim jentang erah punjeng etang baleh tiim esuh buh halang?>>

²⁴ Annas ih Jisu ah kitchoi Romwah Phokhothoon Kaiphas taang ni wangthukta.

Pitar ih Jisu we leekbaatta

(Mat 26:71-75; Mk 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Erah di Pitar ah weekaang ni chaproh eta. Erah thoidi miloong ah ih cheng rumta, <<An uh erah wah liphante taba ang koko?>>

Pitar ih weeliita, <<Ngah ah tah angkang.>>

²⁶ Romwah Phokhothoon dah wasiit, Pitar ih heh na datdook ta phoh awah erah di eje angta. Erah dah rah ih liita, <<Jisu damdi pa ni taba tup taha?>>

²⁷ Eno Pitar we leekta, Tajatkang—erah damdam ih woh ah weeta.

Pilat reeni Jisu siitwan rumta

(Mat 27:1,2,11-14; Mk 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Rangkhano ih Kaiphas nok nawa Jisu ah Kobono noklong[†] ni siitwan rumta. Neng banlam di Khopi kuwaang miiphaksat suh neng ah esa ang theng, erah thoidi Jehudi ngoong awang loong ah kobono nokmong ni tanop wang rumta. ²⁹ Erah thoidi Pilat ah dokkhoom kah

[†] **18:28** 18:28 noklong: Kobono nok asuh liiha

ano chengkah rumta, <<Arah mih ah tiim thoidi jowan halan?>>

³⁰ Neng ih ngaakbaatta, <<Lamoongre dobah an suh ju tajoot kot wantheng tahe.>>

³¹ <<Emah ang abah sen hootthe jun ih mat ah taat hoonkaat thaak an.>> Pilat ih baat rumta.

Jehudi loong ah ih ngaakli rumta, <<Seng ih mih tami tek haatke.>> (³² Erah langla Jisu ih heh mamah ih tektheng ah erah tiit ban baatta ah wuusa nah amiimi dong angsoh jeng rumta.)

³³ Pilat ih Jisu nokmong ni poonwan ano cheng wanta, <<An Jehudi Luuwang nih ah?>>

³⁴ Jisu ih ngaakbaatta, <<Nga tiit ah an thung ih tamcheng halang tam aleh mih ih baat ho ih cheng halang?>>

³⁵ Pilat ih ngaak liita, <<Nga suh Jehudi nok hah nih li halang? An mina loong nyia romwah phokhoh loong ih ba jokoh wanrum halang. An tiimjih ih kotu?>>

³⁶ Jisu ih ngaakbaatta, <<Nga hasong ah arah mongrep hasong tah angka; arah mongrep hasong angta bah nga lih phanjootte loong ah Jehudi ngoong awang suh lajoot thuksuh mui etheng rumta. Nga hasong bah mongrep hasong tah angka.>>

³⁷ Eno Pilat ih Jisu suh chengta, <<Enoobah, an luuwang tam ah?>>

Jisu ih ngaakbaatta, <<An ih liitu ngah luuwang ngeh ah. Ngabah dongtup hangno arah mongrep adi jisiit raangtaan ih ra tahang, erah

langla amiitiit ah baat suh. O mina amiisak mih ang ah erah ih nga jeng ah boichaata hang .

³⁸ “Enoobah amiitiit ah tiimah?” Pilat ih chengta.

Jisu tek haat thukta

(Mat 27:15-31; Mk 15:6-20; Luk 23:13-25)

Eno Pilat ah weengaak dokkhoom kah ano miloong asuh liikah rumta, <<Heh tiim thoilam doh thet haat theng ah ngah ebah tah jatjoh kang. ³⁹ Enoothong sen banlam di, Khopiikuh rookwet sen raangtaan ih phaatak nawa wasiit ah daap haat koroh erum hala. Sen loong raangtaan ih Jehudi luuwang ah daap haat kot ah tamjam han?”

⁴⁰ Neng loong ah ih riiraak damdi ngaakbaat rumta, “Heh tah angka! Barabbas jamhi! (Barabbas ah miputte angta.)

19

¹ Eno Pilat ih Jisu ah siitwan ano ruh ih bot thuk rumta. ² Arami loong ah ih bangkaang hesupan nawa ih khopok ah hoon rum ano hekhoh ni pokthuk rumta; saangham nyuh ah hesak adi dekkoh rum eta ³ heh reeni raarum hano li rumta, “Roiloh toom angka Jehudi luwang ah!” Eno neng ah wangrum ano paatbuh rumta.

⁴ Pilat ah jaasiit we ngaak dokkhoom kah ano miloong asuh baat rumta, “sok thaak an, nga ih sen reenah dongsiit kaat hang, enoothong heh tek haatjih bah ngah ih tachoh jokang.” ⁵ Erah di Jisu ah dokkhoom ra taha, sukhopok ah pok

saangham nyuh ah kap ano dong ra taha. Pilat ih baat rumta, sok thaak an, mih abah arah!”

⁶ Heh ah kaptup rum ano romwah phokhoh loong nyia Rangteenok bante loong ah ri rumta, “Heh ah tekrapbot etheng! Heh ah tekrapbot etheng!”

Pilat ih li rumta, “Siitkaat anno tekrapbot kaat an. Ngah ebah heh dut haat* theng tajapjoh kang.”

⁷ Miloong ah ih ngaak riibaat rumta, seng hotthe ni eli eha heh ah tek haat etheng ngeh ah, tiimnge liidi heh ih ngah Rangte Sah ngeh chaangta.”

⁸ Erah chaat ano Pilat ah ehan han ih choota.
⁹ Pilat ah nopwang ano Jisu suh cheng wangta, <<An manawa ra halu?>>

Enoothong Jisu tangaak jengta. ¹⁰ Pilat ih liita, <<Nga damdoh tanih waan ru?>> <<An ih tanih jatko nga jiinni chaan jeela ngeh ah, daap uh jen daap haat eha bangphak nah uh jen rapbot eha.>>

¹¹ Jisu ih ngaak liita, An ih ngah tiim ehang bah uh erah chaan ah Rangte ih koh halu. Erah raangtaan ih an suh nga jootkotte ah rapne ih moong reela.>>

¹² Jisu jeng ah chaat ano, Pilat ih daap haat taat chungta. Enoothong miloong ah weengaak ri rumta, <<An ih Jisu mok daap haat ubah, Luuwanglong joonte tah angko! O mina ih ngah Luuwang ngeh ih chaangha mih abah Luuwanglong piira!>>

* **19:6** 19:6 dut haat: Lakah ngaak kapka asuh dut haat liiha

13 Pilat ih erah jeng ah chaat ano, mat hoonkotte “Jongtongtheng” ngeh ih menrumta adi Jisu ah doksiit kaat ano tong kata (erah suh Hebrew nok hah ih <<Gabbatha<< ngeh menta.)

14 Khopui Kuwaang phaksat khookhamja rang-nithung di Pilat ih miloong asuh liita, <<Sen Luuwang ah arah!>>

15 Eno miloong ah ngaak ri rumta, <<Tek haat etheng! Tek haat etheng! Bangphak khona rapbot theng!>>

Pilat ih cheng rumta, <<Sen Luuwang ah nih tek haatthuk he?>>

Romwah phokhoh loong ih ngaakbaatta, <<Seng luuwang bah Luuwanglong luulu!>>

16 Eno Pilat ih Jehudi loong asuh Jisu ah bangphak khoni rapbotkaat thuk rumta.

Jisu rapbot rumta

(Mat 27:32-44; Mk 15:21-32; Luk 23:26-43)

Miloong ah ih Jisu doksiit kaat rumta. 17 Jisu ih bangphak ah pi ano <<Mikhoraang hah<< adi kata. (Jehudi loong ih <<Golgotha<< ngeh menha.) 18 Jisu damdi mih wanyi ah uh erah di rapbot rumta, Jisu ah ehong adi mih wanyi ah haanghop ih rapbot rumta. 19 Pilat ih mih suh jatthuk suh raang ano bangphak adi chiita, erah di raangta, <<Najaret dowwa Jisu, Jehudi Luuwang.>> 20 Erah le adi Hebrew, Latin nyia Grik jenglam ih raangta, eno samnuthung dowwa ih Jisu rapbotta hah ah haloh lah angkokaano mirep ih erah raangta ah toonsokleh weh kah ih rumta. 21 Romwah phokhoh loong ah Pilat reeni wang ano liita, <<Jehudi Luuwang<< ngeh ih nak

raang uh<< erah nang ih bah <<Arah mih ah ih liita, Ngah Jehudi Luuwang<< emah ih raang uh.

²² Pilat ih ngaak liita, <<Ngah ih tiimjih raangtang, emamah toom ang ah.>>

²³ Sipaahi loong ah ih Jisu ah bangphak ni rapbot lini heh ih kapta nyuh ah khoobaji ih khoohoom rum ano phe rumta. Heh samsong ah uh wakpi ih rumta, erah samsong ah hewet muh khoolaan angta. ²⁴ Sipaahi loong ah nengneng jaachi ni baatmui rumta, <<Seng ih lakhoohoom theng; eranang ebah o ih choh thaak asuh jong tetaak ah rang nah haat eno tootoon ih.>> Arah langla Rangteele ni amah raangthiinta ah amiisak ih dong angta:

<<Neng loong ah ih nga nyuh ah phe ih rumta eno nga samsong ah rang ni

haat rum ano tootoon rumta.>>

Sipaahi loong ah emamah ih reeraang rumta.

²⁵ Jisu bangphak re adi heh nuh nyia heh no Klopas minuh Meeri chapta, Meeri Magdalen uh erah di roongchapta. ²⁶ Heh nuh nyia heliphante hemongnook warah japtup ano Jisu ih heh nuh suh liita, <<Heh an sah.>> ²⁷ Erah lih adi heliphante asuh liita, <<Arah an nuh.>> Erah ja dowah ih heliphante ah ih erah nuh ah heh nok ni siitkaatta.

Jisu tiita

(Mat 27:45-56; Mk 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Jisu ih jat eta jirep ah thoon eta; eno Rangteele ni raangthiinta amiisak ih angguh heh ih liita, <<Ngah joongle ih leelang.>> ²⁹ Erah di

thaangneethoon kham keethiin choi khaplång esiit angta, mih wasiit ih kham adi nyuchiin ah tem ano, hissop bångkaang adi khakta, eno toonpi ano Jisu tui ni mooksuta. ³⁰ Jisu ih erah jok ano jengta, <<Thoon eta!>> Eno heh tok ah songhaat ano thaktiita.

Jisu saam ni loosuh rumta

³¹ Eno Jehudi ngoong awang loong ah ih Pilat suh bangphak khoni rapbot rumta loong lah ah thabuh rum ano datthiin esuh cheng rumta. Erah saalih adi Jehudi naangtongsa, hoondak rangwuuja angta, erah thoidi neng ih thunta Jehudi naangtongsa doh neng mang ah bangphak khonah naktoom thoktong ah ngeh ah. ³² Eno sipaahi loong ah ih jaakhoh ah Jisu reeni rapbotta mih lah thabuh ano wasiit lah ah we thabuh rumta. ³³ Enoothong Jisu reeni wang rum adi jen tekchoi ang kano, heh lah ah tathabuh rumta. ³⁴ Enoothong, sipaahi wasiit ih heh saam ni Pah ih sot kano joong nyi sih loong ah dokjanta. (³⁵ Erah angta rah mih ih heh mikmik ih japtup arah baat ha, erah raangtaan ih sen ih uh hanpi† ih an. Erah baatte ah ih amiitiit ah jat eha, ngah ih amiitiit ah baat hang ngeh ah.) ³⁶ Rangteele ni raangthiinta ah amiisak ih angla: Erah di amah raangha, <<heraang esiit taan uh tathaka.>> ³⁷ Rangteele ehoh ni uh li eha <<Pah esuh arah miloong ah ih kooksok ah.>>

† **19:35** 19:35 hanpi; mararah le nihanpi roh ih an liiha. **19:36** 19:36 Hpkt 12:46; Erok 9:12; Rsb 34:20 **19:37** 19:37 Jek 12:10; Mot 1:7

*Jisu bengkaat tiit**(Mat 27:57-61; Mk 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Erah lih adi, Aramia nok hah Josep ih Pilat suh Jisu mang ah jenpi nih ih kaat ang ngeh cheng wangta. (Josep ah husah di Jisu liphante angta, enoothong heh Jehudi ngoong awang ra choota.) Pilat ih jenpi ih kaat uh li kano Josep ih bangphak dowah heh mang ah datpi wangta. ³⁹ Heh damdi Nikodimas roongwaangta, jaakhoh ni uh Jisu damdi heh rangphe di chomui choi angta. Nikodimas ih phontum jih miir nyia aloes ah woi ano took rookjom taan piikaatta. ⁴⁰ Erah nyi ih Jisu mang ah datpi nyuh ano phontum ah ih hut nyuuta, eno nyuh ih thooploop nyu ano Jehudi banlam di ebeng ih kaat suh emah ih khookham rumta. ⁴¹ Jisu tek haat rumta pa adi mangbeng theng ena esiit angta erah di o mang uh beng muh angta. ⁴² Jehudi naangtongsa ah erah saalih adi angta eno erah mangbeng ah uh haniik ni ang thoidi Jisu mang ah erah di beng nyuuta.

20*Mang beng ehu tiit**(Mat 28:1-8; Mk 16:1-8; Luk 24:1-12)*

¹ Naangtongsa, Meeri Megdalen chichuuwi ih rang maang phaakwu kaadi mangbeng ah taat-sok kah adi mangbeng kepta jong dokkongchoi angta. ² Erah thoidi, Pitar nyia Jisu mongnook heliphante reeni soonkah ano baatkaat nyuuta, <<Teesu bah mangbeng nawa mih ih dokpi ih katta, mani thiinkaatah koja tajatke!>>

³ Erah baatrum kano, heliphante hejoon wasiit siit ano Pitar nengnyi ih mangbeng ah sokkah nyuuta. ⁴ Nengnyi echaan ih taatsoon kanyuuta, erabah uh heliphante wasiit ah Pitar ah jiiitsoon ano jaakhoh thok soonta. ⁵ Mang beng adi ngupbon ano taatsok adi hemong ni nyuh waariiri jangdat arah japtupta, enoothong hemong ni heh nopwang muh. ⁶ Heh lilih Simon Pitar ah thok haano, phangla ih nopwangta. Heh uh erah di nyuleep jangdat arah nyia ⁷ heh khoh dekta nyuh ah japtup wangta. Heh khodek nyuh ah hetuituidat eta nyuh ah damdi lah angthang ah. ⁸ Eno heliphante wasiit jaakhoh thokte warah uh roong nop ih wangta eno nyuh ah japtup ano heh ih hanpi eta. (⁹ Erah pootdi neng ih Rangteele ni raangthiinta ah tajat rumta, tek nawa we ngaaksaat jaatjaat ih ah liiha rah ah.) ¹⁰ Eno heliphante wanyi ah nok ni ngaakwang nyuuta.

*Meeri Megdaleen reeni Jisu dongta
(Mat 28:9,10; Mk 16:9-11)*

¹¹ Meeri ah mangbeng kaang ni chap ano huuta. Hu damdi, mangbeng adi ngupbon sok adi ¹² rangsah wanyi Jisu mang thiinta adi hekhoh helah ih nyupu ah kap nyu ano tongnyu arah japtupta. ¹³ Nengnyi ih cheng nyuuta, <<Minuh, tiimnge hu lu? Meeri ih baat nyuuta, <<Nga Teesu ah soonpi ih rumha, mani thiinkaak rum koja tajatkang!>> ¹⁴ Eno Meeri ah ngaakwang esuh lekchap adi Jisu japtupta; enoothong heh ih Jisu ngeh tajatta. ¹⁵ Jisu ih chengta, <<Minuh, tiimnge hu lu? O jamboi hu?>>

Meeri ih pa ni motte heh angka ngeh samthun ano liita; Chuupha, <<An ih ma dokpi weeju oh? Enoobah heh mang ah mani thiinhu baat ih weehang, ngah ih toonpi kaat suh ah.>>

¹⁶ Jisu ih liita, <<Meeri!>>

Meeri ah Jisu taangko lekchap ano Jehudi jenglam ih liita, <<Rabboni!>> (Erah langla Jehudi jenglam ih <<Leenyootte<< suh liiha)

¹⁷ Jisu ih liita, <<Ngah nak taajoh hang<< Ngah seng Wah jiinni maang ngaakwang kang. Ngaaphoh ngaano loong suh baatkaat uh, seng Wah nyia neng loong Wah, nga Rangte nyia neng loong Rangte jiinni ngaakwangla ngeh ah.>>

¹⁸ Erah raangtaan ih Meeri ah heliphante loong reeni kah ano Teesu japtup tiit nyia neng loong suh baatkaat tiit baatta ah baatkaat rumta.

Heliphante loong reeni Jisu dongta

(Mat 28:16-20; Mk 1:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Heliphante loong ah Jehudi ngoong awang loong raacho ih kaalu ah tangsak rum ano Naangtongsa rangja di nokmong ni khoontong rumta. Erah di Jisu ah neng laktung ni dongchap hano jengta, <<Semroongroong ih tong an.>>

²⁰ Erah jeng ano heh lakma nyi heh saam ah noisok rumta. Eno heliphante loong ah neng Teesu ah tup rum ano rapne ih roon rumta.

²¹ Eno Jisu ih we liita, <<Semroongroong ih tong an.>> Seng Wah ih ngah kaat thuk halang ah likhiik, sen uh emamah ih kaat thukrum hala.>>

²² Erah baatrum ano neng khoni heh tak ih mot rum ano li rumta, << Esa Chiiala ah thaang an.>>

23 Sen ih wahoh rangdah ah biin anaan hoon anbah, neng rangdah ah biin anaan hoon ih ah; sen ih biin anaan lahoon kanbah, neng rangdah ah uh biin anaan tahoonga.>>

Jisu nyia Thomas

²⁴ Asih wanyi heliphante loong dow, Thomas (Twin ngeh poon rumta) ah Jisu dongkhoomta adi amuh angta. ²⁵ Erah thoidi heliphante wahoh loong ah ih Thomas suh baat rumta, <<Seng ih Jisu japtup eti!>>

Eno Thomas ih li rumta, <<heh lak ni jaanwot ih po botta ah latup kangbah nyia heh lakpo adoleh heh saampo adoh nga laktiik maang thaak laanglaang tahanpi kang.>>

²⁶ Saasinet lidi heliphante loong ah nokmong ni we khoontong rumta doh, Thomas uh neng damdi eje angta. Nok kaalu ah tangsak choi ang adi Jisu neng laktung ni we dongchap wang ano jengta, <<Semroongroong ih tong an.>> ²⁷ Eno Jisu ih Thomas suh liita, <<An laktiik ih tasuh uno nga lakma ah Taat sok thaak uh adoleh nga saam ma ah an lak ih taajoh thaak uh. Tenchi nak ang uh hanpi ih hang!>>

²⁸ Thomas ngaakjengta, <<Nga Teesu nyia nga Rangte!>>

²⁹ Jisu ih Thomas suh liita, <<Nghah ah tup hangno tam hanpi halang? Nghah latup rangdi hanpiiha loong ah tiimthan tenroon ah!>>

Arah leedap ah tiim raangtaan ah

³⁰ Heliphante loong miksok di Jisu mih paatjaa-jih rapne ih mokata, erah loong ah arah Leedap

ni raangthiin muh. ³¹ Arah sen ih hanpi* toom ih an ngeh ih raangthiin ha, Jisu ah Rangte Sah Kristo eno heh hanpi jun ih sen ih roidong ah choh an.

21

Heliphante wasinat reeni Jisu dongta

¹ Erah lini, Taiberia juusitum adi heliphante loong ah damdi Jisu emah we dongkhoomta.

² Erah di Simon Pitar, Thomas (Khaangpeh ngeh ih poon rumta ah), Nathanel (Galili kooni Kana dowa), Jebedi sah nyia Jisu liphante wanyi loongtang eroom ang rumta. ³ Eno Simon Pitar ih heh joonte loong asuh baat rumta, <<Ngah bah chaak ha kah ang.>>

Eno heh joon loong ah ih li rumta, “Seng uh wakkaat ehe,” eno neng loong khoonkhu ni karumta. Erah rangpheeja pheetang ih chaak ah taat ha rum adi tiim uh takap rumta. ⁴ Rangsa dong damdam di, Jisu juukaang ni banchapta, eno heliphante loong ah ih Jisu ngeh ih tajat rumta. ⁵ Eno Jisu ih cheng rumta, <<Jaaro loong, tiim uh tanih kap kan?>>

<<Tiim uh takapke,” Jaaro loong ih baat rumta.

⁶ Eno Jisu ih baat rumta, khoonkhu chap thuk lan dakmiiko adoh chaak ah haat an, nyah erah doh kap ih an.>> Erah raangtaan ih neng chaak ah haat rum ano tajen ngaak hom rumta, chaak adi nyah hantek nyaanta.

* **20:31** 20:31 hanpi mararah le ni liihahanpi roh ih an **21:3**
21:3 Luk 5:5 **21:6** 21:6 Luk 5:6

⁷ Eno heliphante Jisu moongnook warah ih Pitar suh liita, <<Teesu bo ah!>> Pitar ih Teesu ngeh ih japchaat ano heh nyuh ah toonkap ano (heh nyuh ah khookpi eta) juukhoh ni datpit kata. ⁸ Heliphante wahoh loong ah chaak adi nyah hesiit ih hoom rum ano juukaang ko ih wang rumta. Saanghook dowah ih ju ah haloh tah angta, ngookchaajom taan haloot angta. ⁹ Neng loong ah juukaang adi thok rum adi, we khoni nyah nyia baanlo tupwang rumta. ¹⁰ Eno Jisu ih li rumta, <<Sen ih kaptan nyah dowah esiitnyi than piiwan han.>>

¹¹ Simon Pitar ah khoonkhu ko ngaak kah ano chaak adi nyah elonglongwah juukaang ko ih toonhoom kata, erah di elonglong ah chaasiit rookbanga ejom angta; nyah hantek ang ah bah uh chaak ah tah randatta. ¹² Jisu ih poon rumta, <<Phaksah wanghan.>> Eno heliphante loong ah ih o ih uh tanaan cheng rumta, <<An o anglu ngeh ah?>> Neng loong ah ih jat ih rumta heh Teesu ngeh ah. ¹³ Eno Jisu ah toonchapkah ano baanlo nyia nyah ah pheekoh rumta.

¹⁴ Jisu tek nawa ngaaksaat lidi erah ih takjom chomui rumta.

Jisu nyia Pitar

¹⁵ Jen phaksah rum ano, Jisu ih Simon Pitar suh liita, <<Joon sah Simon, wahoh loong ih minchan halang nang ih an ih ehan tam minchan halang?>>

<<Minchan ih hala, Teesu,>> Pitar ih ngaak liita, <<an ih jat ih hu ngah ih an minchan ih hala<< ngeh ah.

Jisu ih Pitar suh baatta, <<Nga saapsah loong ah sokboi uh.>> ¹⁶ Jisu ih Pitar suh taknyi chengta, <<Joon sah Simon, <<ngah an ih minchan nih ehalang?>>

“Em Teesu,” “an ih jat ih hu ngah ih an minchan ih hala<< ngeh ah.

Jisu ih baatta, <<Nga saapsah loong ah sokboi uh.>> ¹⁷ Jisu ih takjom chengta, <<Joon sah Simon, an ih ngah minchan nih ih halang?>>

Jisu ih takjom cheng kano Pitar ah thungjoong eta, <<ngah an ih minchan nih ih halang?>> ngeh ih cheng kano ah. Erah raangtaan ih Pitar ih Jisu suh liita, <<Teesu an ih jirep ah jat ih hu; an ih jat ih hu ngah ih an minchan ih hala ngeh ah!”

Jisu ih Pitar suh baatta, <<Nga saap ah sokboi uh. ¹⁸ Ngah ih amiitiit baat hala; an jaaro tokdi mani kaat thung ah erah di katu; enoonthong teekaang ang udoh, an lak jaanghaat kuno wahoh ih an thung lahaan ko adoh siitkaat ho.>> ¹⁹ (Arah liiha langla, Jisu ih Pitar ah mamah ti ano Rangte rangka thuk ah erah tiit ah baat ha.) Eno Jisu ih baatta, <<Nga lilih eho!>>

Jisu nyia heliphante wahoh loong

²⁰ Pitar lengsok adi heh liko ni heh mongnook warah, japtupta—heh ih phaksat tokdi Jisu reeni tiitong ano chengta warah ah, <<Teesu an mokwaante ah o ang ah?>> ²¹ Pitar ih heh ah japtup ano Jisu suh chengta, <<Teesu, erah mih ah mamah ang ah?>>

²² Jisu ih Pitar suh liita, <<Erah mih ah ngah maang ngaak raara ething tongthuk ang bah, an raangtaan ih tiimjih ang ah? Nga lilih ih ho!>>

²³ Erah raangtaan ih kristaan loong laktung ni tiit hu moong ruuranga heliphante erah tatiika tih ngeh ah. Enoothong Jisu ih liimuh; erah mih ah tatiika ngeh ah; Jisu ih amah ba liita, <<Erah mih ah ngah maang ngaak raara ething mok tongthuk ang bah, an raangtaan ih tiimjih ang ah?>>

²⁴ Erah jengkhaap jengte ah heliphante dowa wasiit angta, erah raangthiinte ah uh heh angta; eno seng ih jat ehi heh ih baat ha ah amiitiit ah baat ha.

Hethoon

²⁵ Amadi uh, Jisu mokah arah jihoh tiit uh rapne ih je ah. Erah loong ah esiit esiit ih mok raangthiinta bah, ngah ih thaakthun angdi erah leedap ah mongrep mina loongtang ih tajen toonpi thengta.

Esa Leedap Ena Banlam
The New Testament in the Tutsa Naga language of
India: first Bible translation based on TEV (Good
News)

copyright © 2018 The Word for the World International

Language: Totcha (Naga, Tutsa)

Contributor: The Word for the World South Asia

The New Testament in Tutsa
published as

ESA LEEDAP
Ena Banlam

The Word For The World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 19 Apr 2023

0319255d-0e34-582b-b899-800e25ff50de